

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กองติดตามประเมินผล

กองติดตามประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

กุมภาพันธ์ 2567

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) มีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานเพื่อสนองพระราชดำริในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่การรับพระราชดำริ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำโครงการสนองพระราชดำริ ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ และติดตามประเมินผลโครงการฯ ซึ่งจะทำให้โครงการฯ ต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการสนองพระราชดำรินั้นมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์จากโครงการอย่างเต็มที่ และเกิดความยั่งยืน

กองติดตามประเมินผล (กตผ.) สำนักงาน กปร. มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองติดตามประเมินผลขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่เนื่องจากสถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบกับวิถีชีวิตของคนมากขึ้นในทุกมิติ กตผ.จึงเห็นควรที่จะมีการปรับปรุงรูปแบบการติดตามประเมินผลให้ครอบคลุมในมิติต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงได้มีการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองติดตามประเมินผล โดยกำหนดแนวทาง ขั้นตอนในการดำเนินงาน และเพิ่มมิติด้านการประเมินประโยชน์สุขของประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในทุกมิติและสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานด้านการติดตามประเมินผลให้เหมาะสมและเป็นปัจจุบัน รวมถึงเป็นการกำหนดแนวทางที่เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานของกองติดตามประเมินผล

กตผ.หวังว่าคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองติดตามประเมินผลฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้ปฏิบัติงานด้านการติดตามประเมินผลและผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับสามารถนำคู่มือฯ ไปใช้เป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กุมภาพันธ์ 2567

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1 การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.1 การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	1
- ผังโครงสร้างตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร. พ.ศ. 2558	2
- ผังโครงสร้างภายใน สำนักงาน กปร. ตามการจัดโครงสร้างส่วนราชการตามภารกิจ และการแบ่งส่วนราชการภายในตามคำสั่งที่ 83/2566 ลว. 17 กรกฎาคม 2566	3
1.2 บทบาทหน้าที่ของ สำนักงาน กปร.	4
1.3 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	4

บทที่ 2 การดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2.1 อำนาจหน้าที่ของงานติดตามประเมินผล	8
2.2 รูปแบบการติดตามประเมินผล	9
2.3 หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโครงการฯ เพื่อติดตามประเมินผล	9
2.4 วิธีการติดตามประเมินผล	10
2.4.1 การเตรียมรวบรวมข้อมูล	10
2.4.2 การจัดทำแบบสำรวจข้อมูล	11
2.4.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม	11
2.4.4 การประมวลผล	13
2.4.5 การวิเคราะห์ผล	13
2.4.6 การจัดพิมพ์และเผยแพร่	14
แผนภูมิที่ 1 กระบวนการในการเตรียมการติดตามประเมินผล	15
วิธีการและขั้นตอนการติดตามประเมินผล	16
★ ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมรวบรวมข้อมูลและการจัดทำแบบสำรวจข้อมูล	16
★ ขั้นตอนที่ 2 : การเก็บข้อมูลภาคสนาม	17
★ ขั้นตอนที่ 3 : การประมวลผล	18
★ ขั้นตอนที่ 4 : การวิเคราะห์ผล และบูรณาการเผยแพร่ใช้ประโยชน์	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืนภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
3.1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	19
3.2 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	19
3.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืน	20
3.4 ขั้นตอนการได้มาของแบบสอบถาม	20

ภาคผนวก

- ✿ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534
- ✿ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ✿ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 83/2566 เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน
- ✿ ตัวอย่างแบบสำรวจสำหรับเจ้าหน้าที่ (การติดตามและประเมินผลโครงการฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
- ✿ ตัวอย่างแบบสำรวจประชาชน/เกษตรกร (การติดตามและประเมินผลโครงการฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
- ✿ ตัวอย่างคู่มือลงรหัส
- ✿ ขั้นตอนในการจัดทำดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน
- ✿ ตัวอย่างแบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืนโครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา
- ✿ ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองติดตามประเมินผล

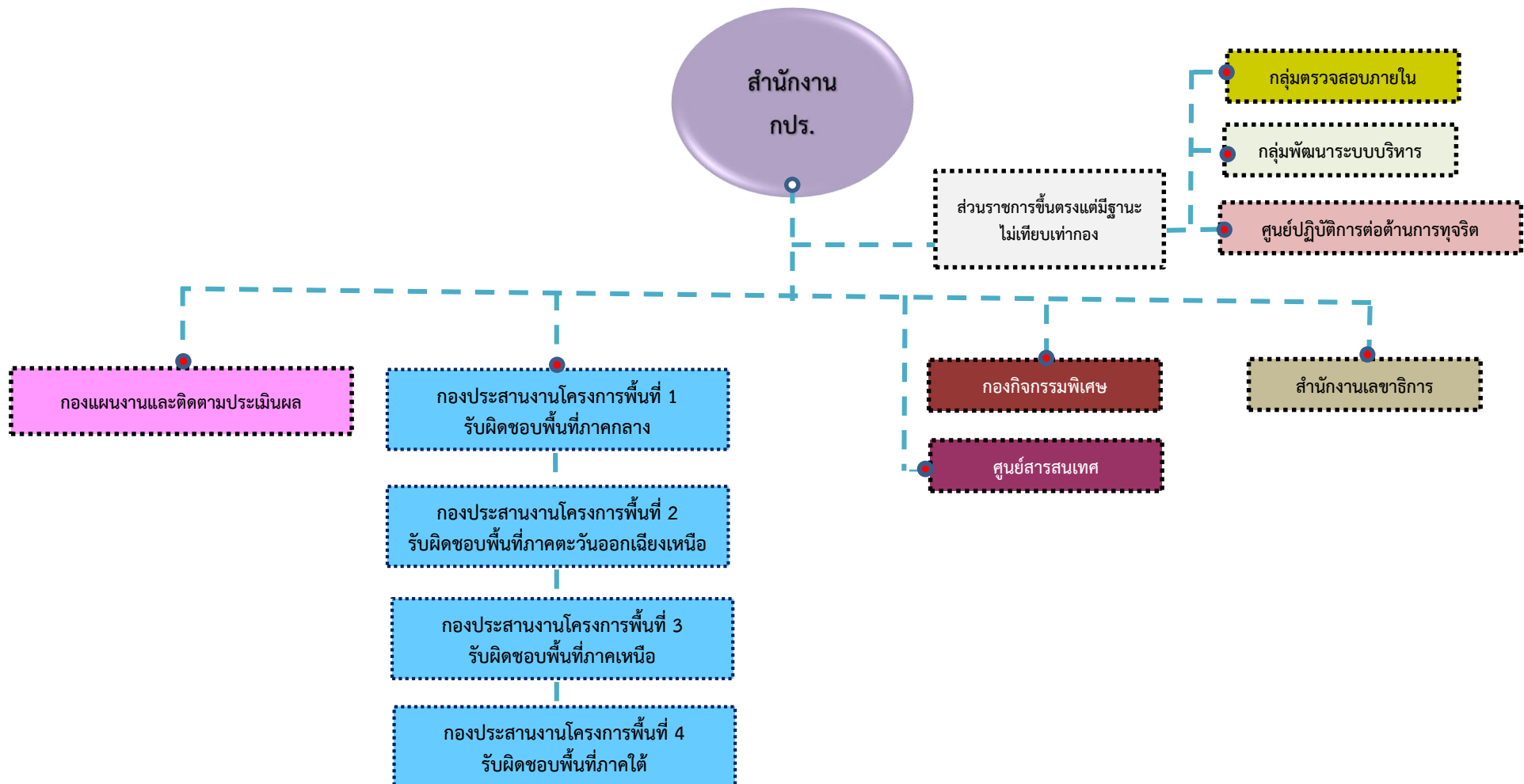
บทที่ 1 : การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534¹ ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2534 ได้แบ่งออกเป็น 7 หมวด ประกอบด้วย **หมวด 1** ข้อมความทั่วไป **หมวด 2** คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ **หมวด 3** ประเภทโครงการ **หมวด 4** ขั้นตอนการดำเนินงาน **หมวด 5** การอนุมัติโครงการ **หมวด 6** งบประมาณรายจ่าย **หมวด 7** อัตราค่าจ้างและ **บทเฉพาะกาล** การออกระเบียบนี้เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศมากยิ่งขึ้น

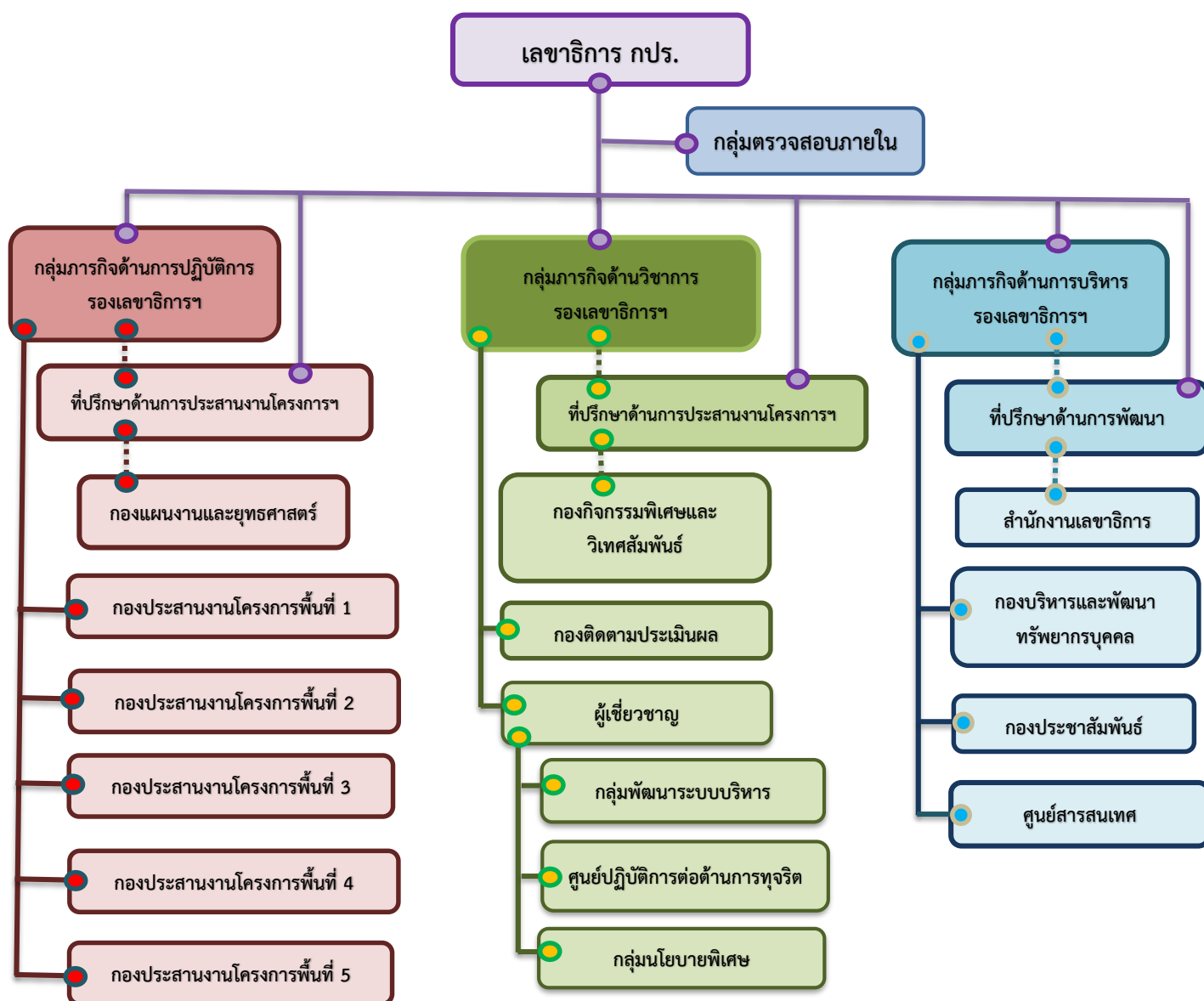
โดยสาระสำคัญในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ **หมวด 2** คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ **ข้อ 7** ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการพิเศษ“เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เรียกโดยย่อว่า “กปร.” โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และมีเลขาธิการ กปร. เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มี **องคมนตรี**หนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร. และ**หมวด 2 ข้อ 10** ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกโดยย่อว่า “**สำนักงาน กปร.**” มีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านวิชาการ การประสานงาน และงานธุรการของ กปร. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน กปร. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. และให้มีรองเลขาธิการ กปร. และผู้ช่วยเลขาธิการ กปร. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)

ผังโครงสร้างตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร. พ.ศ.2558

ผังโครงสร้างภายใน สำนักงาน กปร. ตามการจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการ
ภายในตามคำสั่งสำนักงาน กปร. ที่ 83/2566 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2566

หมายเหตุ

— ชั้นตรง เลขาธิการ กปร.

— อยู่ภายใต้บังคับบัญชา

— รองเลขาธิการฯ

..... ช่วยเหลือรองเลขาธิการฯ
กำกับดูแล

1.2 บทบาทหน้าที่ของ สำนักงาน กปร.

ปัจจุบันการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะชาวชนบทที่ห่างไกลทุรกันดารและยากจนนั้น สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานที่ประสานให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 มีหน้าที่ ดังนี้

1. รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์ เพื่อรับและประมวลพระราชดำริ สรรวจ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานหรือโครงการฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ
2. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
3. กำกับ ดูแล ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
4. ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
5. ปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรม และการพัฒนาทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับพระราชทาน พระราชกระแส หรือตามที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมอบหมาย หรือตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
7. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

1.3 ที่มาและขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 5,176 โครงการฯ (ณ เดือนมกราคม 2567) กระจายไปทั่วประเทศและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ยังคงพระราชทานพระราชดำริเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ขึ้นใหม่ต่อเนื่องในทุกปี รวมถึงทรงติดตามการดำเนินงานของโครงการฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จว่ายังคงสามารถสร้างประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้มีที่มาใน 3 ลักษณะคือ

1. โครงการฯ ที่เกิดจากพระราชดำริโดยตรง
2. โครงการฯ ที่เกิดจากฎีกาของราษฎรที่ทูลเกล้าฯ ถวาย
3. โครงการฯ ที่เกิดจากหน่วยงานราชการได้ทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานให้ทรงรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อได้รับพระราชดำริแล้ว สำนักงาน กปร. ได้ประสานหน่วยงานจัดทำ โครงการฯ และพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณงบกลางรายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยสำนักงาน กปร. ทำหน้าที่วิเคราะห์โครงการฯ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะขอรับงบประมาณรายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ เสนอคณะกรรมการ กปร. หรือ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ประธาน กปร.) พิจารณานุมัติวงเงินงบประมาณไปดำเนินการ ซึ่งทำให้การสนองพระราชดำริเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยขั้นตอนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปออกเป็นขั้นตอนได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการรับพระราชดำริ

การรับพระราชดำรินั้น มีกระบวนการที่แตกต่างกันตามที่มาของพระราชดำริ ซึ่งแยกได้ดังนี้

(1.1) **พระราชดำริตรง** เกิดจากการทรงงานในพื้นที่ต่าง ๆ และทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบที่ตามเสด็จดำเนินการเพื่อนำมาจัดทำเป็นโครงการต่อไป

(1.2) **พระราชดำริที่เกิดจากฎีกา** จะมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างจากพระราชดำริตรง โดยฎีกาเกิดจากราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือพระบรมวงศานุวงศ์ในขณะทรงงานหรือทำเป็นหนังสือถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและบรมวงศ์ผ่านทางสำนักพระราชวังต่อจากนั้น สำนักพระราชวัง จะทำหนังสือแจ้งมายัง สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่ราษฎรเดือดร้อน พร้อมทั้งจัดทำแนวทางหรือโครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว ซึ่งสำนักงาน กปร. จะเป็นหน่วยงานหลักในการประสานหาแนวทางแก้ไขปัญหาของราษฎร เมื่อได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำรายงานเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายผ่านทางสำนักพระราชวัง เพื่อทรงพิจารณาและมีพระราชวินิจฉัย ทางสำนักพระราชวังจะแจ้งพระราชวินิจฉัยมายังสำนักงาน กปร. ว่าทรงรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(1.3) **พระราชดำริที่เกิดจากรายงานของหน่วยงานต่าง ๆ** ที่ทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงพิจารณารับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเกิดจากหน่วยงานโดยเฉพาะส่วนราชการได้จัดทำโครงการและทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงมีพระราชวินิจฉัยทรงรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการประสานจัดทำโครงการ

การจัดทำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับพระราชดำริแล้วจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณและเสนอกระทรวงต้นสังกัด หรือประสานคณะกรรมการ/อนุกรรมการคณะทำงานของโครงการนั้น ๆ (หากมี) เพื่อดำเนินการจัดทำโครงการ ในกรณีที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น ๆ เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติเพียงหน่วยเดียว เช่น การสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ(ชลประทาน) ให้หน่วยงานนั้น ๆ จัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณเสนอ กระทรวงต้นสังกัด เพื่อเสนอยังสำนักงาน กปร. วิเคราะห์และนำเสนอ กปร. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

สำหรับโครงการที่มีลักษณะร่วมดำเนินงานกันในหลายหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาส่งเสริมอาชีพ เริ่มจาก กรมพัฒนาที่ดิน กรมที่ดิน จะต้องดำเนินการสำรวจจำแนกสมรรถนะที่ดิน จัดแบ่งแปลงที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร หรือกรมปศุสัตว์ ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งกรมทางหลวงชนบท จะต้องดำเนินการสร้างถนน กรมชลประทาน ต้องจัดหาแหล่งน้ำ ฯลฯ เป็นต้น ในกรณีนี้ สำนักงาน กปร. จะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการ และงบประมาณร่วมกัน หรือจัดเป็นรูปคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อร่วมกันพิจารณาวางแผนโครงการ พร้อมงบประมาณให้ประสานสอดคล้องกันในการดำเนินงานในโครงการนั้น ๆ ต่อไป

โครงการเพื่อสนองพระราชดำรินั้นจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดโครงการที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถดำเนินการได้ ซึ่งรายละเอียดของโครงการจะต้องครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่สำนักงาน กปร. กำหนด มีหัวข้อ ประกอบด้วย พระราชดำริ สภาพปัญหาหลักของพื้นที่โครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ ค่าใช้จ่ายและระยะเวลาดำเนินงานโครงการ พื้นที่ดำเนินการโครงการ การศึกษาผลกระทบที่เกี่ยวข้องทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การชี้แจงทำความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโครงการ การดูแลรักษาโครงการเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานโครงการ

สำนักงาน กปร. ได้รับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณแล้ว จะดำเนินการพิจารณาความครบถ้วนของเอกสารคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งต้องประกอบด้วย รายละเอียดโครงการและแบบฟอร์มขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากนั้นจึงวิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงาน/โครงการ และงบประมาณ และนำเสนอต่อที่ประชุม กปร. พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน/โครงการ และงบประมาณดังกล่าว ซึ่งการประชุม กปร. นี้จะกำหนดขึ้นตามความจำเป็นและเหมาะสม

ทั้งนี้ ในกรณีที่โครงการที่มีความสำคัญ หรือเร่งด่วน เมื่อสำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการพิจารณาวิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงาน/โครงการที่หน่วยงานเสนอขอเรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการ กปร. เพื่อพิจารณาอนุมัติแผนงาน/โครงการ และงบประมาณต่าง ๆ เป็นรายโครงการต่อไปโดยทันที (ประธานกรรมการ กปร. สามารถใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้โดยไม่ต้องรอประชุม กปร.)

การอนุมัติของ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. จะอนุมัติแผนงาน/โครงการ กิจกรรม พร้อมวงเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมตามความจำเป็น ซึ่งเมื่อหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติแผนงาน/โครงการ และงบประมาณได้เสนอขอรับการจัดสรรเงินงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว อาจถูกตัดทอนจำนวนเงินตามมาตรฐาน (unit cost) ของสำนักงบประมาณตามความเหมาะสมได้อีก ดังนั้น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่จัดทำรายละเอียดครบถ้วนและพร้อมที่จะดำเนินการแล้วจะได้รับสนับสนุนงบประมาณจากงบกลางค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อไปเบิกจ่ายดำเนินการโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

การติดตามประเมินผลจะทำการติดตามผลการดำเนินงานประจำปี เป็นการติดตามผลสำเร็จของการดำเนินโครงการประเภทต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณว่าเป็นไปตามแผนงานโครงการและเป้าหมาย และมีการประเมินผลส่วนรวมเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการแก้ไขปัญหาของประชากรในพื้นที่และฟื้นฟูพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนวิเคราะห์การใช้งบประมาณว่าเกิดผลประการใดต่อการพัฒนา และเกิดความคุ้มค่าเป็นไปตามแนวพระราชดำริ

การติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจะดำเนินการโดยคัดเลือกโครงการในลักษณะต่าง ๆ เพื่อทำการติดตามประเมินผล ซึ่งโครงการที่สำคัญในลำดับต้น คือ โครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือพระบรมวงศ มีพระราชกระแสให้ติดตามประเมินผล จากการที่ได้มีการดำเนินโครงการมาแล้วห้วงระยะเวลาหนึ่ง และมีผลการดำเนินโครงการที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อราษฎร หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีโครงการที่ทำการประเมินผลตามนโยบายขององคมนตรีในฐานะที่ปรึกษา กปร. และประธานกรรมการบริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือสำนักงาน กปร. ต้องการทราบผลการดำเนินโครงการอาจจะให้เป็นในลักษณะของการติดตามผลการดำเนินโครงการ (Follow-up) ซึ่งเป็นความต้องการที่กระทำภายหลังจากที่โครงการดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วโดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุง แก้ไขการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยให้เกิดประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด ตลอดจนช่วยในการป้องกันปัญหาอุปสรรคความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ รวมถึงยังมีโครงการที่มีลักษณะผสมผสานที่มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานหรือแผนแม่บทของโครงการที่กำหนดไว้ และประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการดังกล่าวแล้ว อาทิ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บทที่ 2 : การดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

2.1 อำนาจหน้าที่ของงานติดตามประเมินผล

กองติดตามประเมินผล มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจการติดตามผลและการประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อประโยชน์ในการวางแผน การบริหารงาน การพัฒนาและปรับปรุงงาน โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534 ข้อ 9 (1), กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2538² ข้อ 2 (3) และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 83/256 เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน³ ดังนี้

- 1) ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) จัดทำรายงานการติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย รวมทั้งเสนอต่อคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3) ดำเนินการศึกษาและวิจัย เพื่อทราบถึงผลกระทบและผลสัมฤทธิ์ จากการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ ตลอดจนสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 4) ออกแบบระบบการติดตามผลและการประเมินผล ดำเนินการติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานและส่วนราชการในสังกัด
- 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

และให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น 2 กลุ่มงาน ดังนี้

- **กลุ่มติดตาม** มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการติดตามผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
- **กลุ่มประเมินผล** มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2538

3. คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ 83/256 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2566 เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน

2.2 รูปแบบการติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีรูปแบบ ดังนี้

- 2.2.1 การติดตามผลการดำเนินงานประจำปี เป็นการติดตามผลสำเร็จของการดำเนินโครงการฯ ประเภทต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณว่าเป็นไปตามแผนงานโครงการฯ และเป้าหมายหรือไม่
- 2.2.2 การประเมินผลส่วนรวมเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ ต่อการแก้ไขปัญหาของประชากรในพื้นที่และพื้นที่พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนตลอดจนวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณว่าเกิดผลประโยชน์ต่อการพัฒนาและเกิดความคุ้มค่าเป็นไปตามแนวพระราชดำริ

2.3 หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโครงการฯ เพื่อติดตามประเมินผล

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโครงการฯ เพื่อติดตามประเมินผล เป็นดังนี้

- 2.3.1 เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2.3.2 เป็นโครงการฯ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือพระบรมวงศ มีพระราชกระแสให้ติดตามประเมินผล จากการที่ได้มีการดำเนินโครงการฯ มาแล้วห้วงระยะเวลาหนึ่ง และมีผลการดำเนิน โครงการฯ ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อราษฎร หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.3.3 เป็นนโยบายขององคมนตรี ในฐานะที่ปรึกษา กปร. หรือประธานกรรมการบริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ หรือ ประธาน กปร. หรือสำนักงาน กปร. ต้องการทราบผลการดำเนินโครงการฯ อาจจะเป็นในลักษณะของการติดตามผลการดำเนินโครงการฯ (Follow - up) ซึ่งเป็นความต้องการที่กระทำภายหลังจากที่โครงการฯ ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุง แก้ไข การดำเนินโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรเกิดประโยชน์สูงสุดหรือเป็นไปอย่างคุ้มค่ามากที่สุด ตลอดจนช่วยในการป้องกันอุปสรรคและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการฯ ได้
- 2.3.4 เป็นโครงการฯ ที่มีลักษณะผสมผสาน มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงานหรือแผนแม่บทของโครงการฯ ที่กำหนดไว้ และประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการฯ แล้ว

2.4 วิธีการติดตามประเมินผล

วิธีการติดตามประเมินผล มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 การเตรียมรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- (1) **รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ** ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากแหล่งต่าง ๆ โดยการประสานขอข้อมูลโครงการฯ จากกลุ่ม/กอง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการรวบรวมเอกสารข้อมูลเพื่อใช้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโครงการฯ ในเบื้องต้นเพื่อให้ได้เห็นภาพโดยรวมของโครงการฯ อันเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการทำงานให้ครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษาอย่างครบถ้วน
- (2) **ออกสำรวจพื้นที่โครงการฯ** ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากสภาพพื้นที่จริง หรือข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมได้จากข้อมูลทุติยภูมิอีกชั้นหนึ่ง การสำรวจพื้นที่โครงการฯ นั้น เป็นขั้นตอนของ การรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับภาพรวมและสภาพพื้นที่และผลการดำเนินงานของโครงการฯ ตลอดจนการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของโครงการฯ ซึ่งการสำรวจพื้นที่โครงการฯ ต้องอาศัยเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบสำรวจ การสังเกต ความมีมนุษยสัมพันธ์ การประสานงาน และการบันทึกข้อมูลที่พบเห็น ตลอดจนการหาข้อมูลจากการพบปะ พูดคุย กับเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน และทำการบันทึกภาพ เพื่อเก็บรายละเอียดของพื้นที่ให้ได้มากที่สุดในระยะเวลาที่จำกัด เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำข้อเสนอโครงการฯ และการวางแผนการเก็บข้อมูลภาคสนามต่อไป
- (3) **จัดทำข้อเสนอโครงการฯ (Proposal)** โดยการนำข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด โดยเฉพาะแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่าง ๆ และผลการดำเนินงาน ซึ่งการจัดทำข้อเสนอโครงการฯ ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ ความเป็นมา/พระราชดำริ วัตถุประสงค์การศึกษา ผลที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของการศึกษา กรอบแนวคิดในการศึกษา วิธีการศึกษา ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาระยะเวลาทำการศึกษา งบประมาณที่ใช้ในการศึกษา เพื่อนำข้อเสนอโครงการฯ เสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในหลักการต่อไป

2.4.2 การจัดทำแบบสำรวจข้อมูล มีขั้นตอนสำคัญคือ

- (1) **กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา** พร้อมทั้ง ตัวชี้วัดและเกณฑ์ชี้วัด ที่จะใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม
- (2) **จัดทำแบบสอบถาม** สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการจัดทำแบบสอบถามต้องมีความเข้าใจในกรอบแนวคิดในการศึกษา ตลอดจนตัวชี้วัดและเกณฑ์ชี้วัดอย่างชัดเจนจึงจะทำให้แบบสอบถามมีความครอบคลุมในเนื้อหาและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
- (3) **การทดสอบ** แบบสอบถาม (Pre-test) เพื่อทดสอบความถูกต้องแม่นยำของแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อพิจารณาว่าคำถามยังมีความกำกวม สร้างความสงสัยให้กับผู้รับการสัมภาษณ์อีกหรือไม่ หรือควรจะลด และศึกษาประเด็นใดเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงให้แบบสอบถามสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งสิ่งที่สามารถทำ คู่ขนานไปกับขั้นตอนนี้ คือ การประสานเจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อชี้แจงถึงเหตุผลของการเก็บข้อมูลภาคสนาม ประสานขอแผนผังที่ตั้งของหมู่บ้านและรายชื่อประชาชนในแต่ละหมู่บ้านเพื่อการสุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.4.3 การเก็บข้อมูลภาคสนาม มีขั้นตอนสำคัญ คือ

- (1) **วางแผนการเก็บข้อมูลภาคสนาม** โดยการประสานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งกำหนดการ การเก็บข้อมูลภาคสนาม พร้อมกับขอความอนุเคราะห์ในการนัดหมายผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกันนี้ต้องทำการสุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างและส่งรายชื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนัดหมายวัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์
- (2) **การเก็บข้อมูลภาคสนาม** ในการดำเนินงานขั้นตอนนี้ ต้องใช้หลักการบริหารทีมงาน เพื่อให้แผนการเก็บข้อมูลภาคสนามแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยการแบ่งและมอบหมายหน้าที่ให้ทีมงานสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (อย่างน้อยตามประสบการณ์ในการเก็บข้อมูล ภาคสนาม) ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการสัมภาษณ์จะมีความแตกต่างกันไปตาม กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้
 - **การสัมภาษณ์ประชาชน** ต้องใช้เทคนิคในการสัมภาษณ์ให้เหมาะสมกับผู้รับการสัมภาษณ์แต่ละคน เพราะบางคนอาจใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ โดยการถามเรียงข้อได้ในขณะที่บางคนชอบการพูดคุยแบบเป็นกันเองมากกว่า นอกจากนี้ ยังต้องเป็นคนช่างสังเกตและใช้

ไหวพริบในการวิเคราะห์คำตอบของผู้รับการสัมภาษณ์ เพราะคุณลักษณะดังกล่าวจะช่วยย่นระยะเวลาในการสอบถามได้ เนื่องจากบางคำตอบไม่จำเป็นต้องถาม แต่จะพบได้จากสิ่งที่อยู่รอบตัว

- **การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน** ต้องใช้ไหวพริบในการตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการ บางครั้งต้องเรียนรู้ที่จะหยุดและเป็นผู้ฟังที่ดี ในขณะที่บางครั้งต้องแสดงตัวว่าเป็นผู้สนใจใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพราะผู้นำชุมชนเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งนอกจากจะได้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนแล้ว ยังจะได้ข้อมูลทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ทำให้ได้เข้าใจถึงลักษณะโครงสร้างทางสังคม การใช้ทรัพยากรของหมู่บ้าน ตลอดจนสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ซึ่งจะประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้วิเคราะห์โครงการฯ

- **การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่** ต้องเตรียมตัวศึกษาเป็นอย่างดีว่าหน่วยงานแต่ละหน่วยมีบทบาทและหน้าที่อย่างไรในโครงการฯ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ส่วนใหญ่ล้วนมีวุฒิและมีประสบการณ์ในการทำงานสูง จึงสามารถให้ข้อคิดเห็นซึ่งเป็นข้อจำกัดและโอกาสในการพัฒนาโครงการฯ เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ประเมินผลโครงการฯ ดังนั้น การสัมภาษณ์โดยที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมของหน่วยงานนั้น ๆ ดีพอ อาจส่งผลให้การสัมภาษณ์ไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

(3) การตรวจสอบ (Edit) แบบสอบถาม การปฏิบัติงานภาคสนามในแต่ละวันนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ ของแบบสอบถาม เพราะการสัมภาษณ์ประชาชนตามหัวข้อที่กำหนดแบบเป็นทางการ มักทำให้ผู้รับการสัมภาษณ์เกิดความเบื่อหน่ายและอึดอัด จึงต้องใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ด้วยการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ ทำให้บางครั้งต้องมีการบันทึกคำตอบอย่างสั้นๆ ไว้ แล้วรีบกลับมาบันทึกคำตอบให้เรียบร้อยในวันนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้อาสาสมัครเกิดความคลาดเคลื่อน

2.4.4 การประมวลผล ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

- (1) การจัดทำคู่มือลงรหัส (Code Book) สำหรับลงรหัสข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสังคมศาสตร์ Statistical Package for the Social Science for Windows (SPSS) สำหรับการจัดทำคู่มือลงรหัสนั้น เป็นการแทนค่าข้อมูลที่เป็นข้อความต่าง ๆ ด้วยตัวเลข เช่น การแทนค่าเพศชายด้วยเลข 1 เพศหญิงด้วยเลข 2 เป็นต้น ซึ่งจะใช้เป็นคู่มือสำหรับการลงรหัสข้อมูล อันจะช่วยให้การประมวลผล ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์มีความสะดวก และช่วยลดปัญหาการนับซ้ำหรือนับข้อมูลผิดพลาดได้เป็นอย่างดี
- (2) การลงรหัสข้อมูลโดยการลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถามตามที่ได้แทนค่าข้อความด้วยตัวเลข เพื่อนำไปป้อนในโปรแกรม SPSS
- (3) การประมวลผลข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ 3 ประการ คือ
 - การกำหนดค่าตัวแปรในโปรแกรม SPSS ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ ลงรหัส
 - การนำข้อมูลที่ลงรหัสมาป้อนลงในโปรแกรม SPSS ตามตัวแปรที่กำหนดไว้
 - การประมวลผลและแปลผลข้อมูลที่ป้อนลงในโปรแกรม SPSS พร้อมการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

2.4.5 การวิเคราะห์ผลมีขั้นตอนสำคัญ คือ

- (1) การวิเคราะห์ข้อมูล ต้องนำข้อมูลทุกส่วน ตั้งแต่ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชาชน ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ตลอดจน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต มาเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของ สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง พร้อมกับนำข้อมูลที่แปลผลแล้วมาสร้างตาราง และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามที่กำหนดไว้
- (2) เขียนรายงานการประเมินผล การเขียนรายงานการประเมินผล ต้องอาศัยความสามารถในการนำเสนอข้อมูลและคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยถ่ายทอดผลการศึกษาได้อย่างกระชับ เข้าใจง่าย และไม่น่าเบื่อ แต่ถูกต้อง ตามหลักการเขียนรายงานการวิจัยประเมินผล ประกอบกับต้องมีมุมมอง วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการเสนอแนะทิศทางการดำเนินงานโครงการฯ โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลเป็นพื้นฐานในการเสนอแนะ

(3) การนำเสนอรายงานการประเมินผล และเตรียมการจัดสัมมนา (ถ้ามี) การเปิดโอกาสให้ทีมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ข้อเสนอแนะรายงานการประเมินผล ถือเป็นกระจุกช่วยสะท้อนให้เห็นข้อบกพร่องของรายงานการประเมินผลได้เป็นอย่างดี โดยผู้ทำการติดตามประเมินผลต้องมีความอดทน เปิดใจให้กว้าง และพร้อมจะแก้ไขในส่วนที่ผิดพลาด สำหรับขั้นตอนการนำเสนอรายงาน มีรายละเอียด ดังนี้

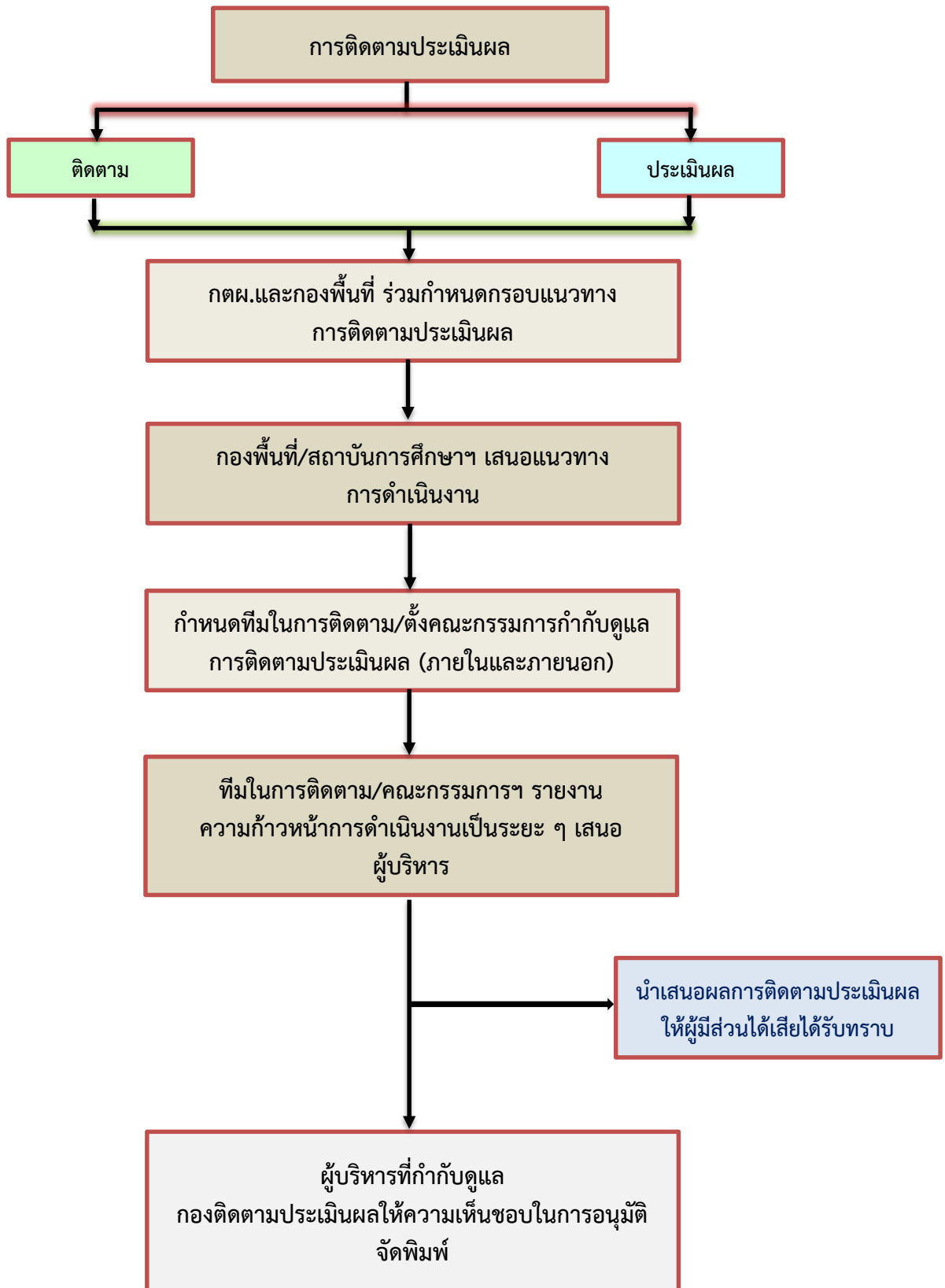
- จัดประชุม เพื่อนำเสนอผลการศึกษา พร้อมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของทีมงาน และชี้แจงข้อสงสัยเพื่อให้เกิดความกระจ่าง
- ส่งแบบแสดงความคิดเห็น (ร่าง) รายงานการติดตามประเมินผล ให้คณะทำงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) รายงานการติดตาม ประเมินผล กลับมายัง กตผ. เพื่อใช้ประกอบการสรุปผลการสัมมนา (ถ้ามี)
- ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาในส่วนที่ทำให้เกิดข้อสงสัยเพื่อให้ รายงานมีความชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้นพร้อมกับสรุปผลการสัมมนา (ถ้ามี) สำหรับการจัดทำรายงานการประเมินผล (ฉบับสมบูรณ์) ต่อไป

2.4.6 การจัดพิมพ์และเผยแพร่

เมื่อการเขียนรายงานการติดตามประเมินผลสำเร็จไปแล้วประมาณร้อยละ 80 ควรจะได้ประสานฝ่ายการคลังเพื่อดำเนินการจัดจ้างการพิมพ์หนังสือรายงาน พร้อมกับขอเลข ISBN และตรวจสอบต้นฉบับอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการจัดเรียงหน้า ความครบถ้วนของภาษา ตัวหนังสือ วรรคตอน และความคมชัดของเนื้อหา ทั้งก่อนส่งโรงพิมพ์และหลังจากได้รับหนังสือจากโรงพิมพ์แล้ว เนื่องจากรายงานการประเมินผลโครงการฯ เป็นเอกสารที่จะต้องนำความขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย และใช้เผยแพร่ภายในสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินโครงการฯ สามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงแนวทางการพัฒนาโครงการฯ ในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเผยแพร่รายงานการประเมินผลแก่สาธารณชนที่สนใจ ทั้งในรูปแบบเอกสารและ CD ROM รวมถึงเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ สำนักงาน กปร. www.rdpb.go.th ด้วย

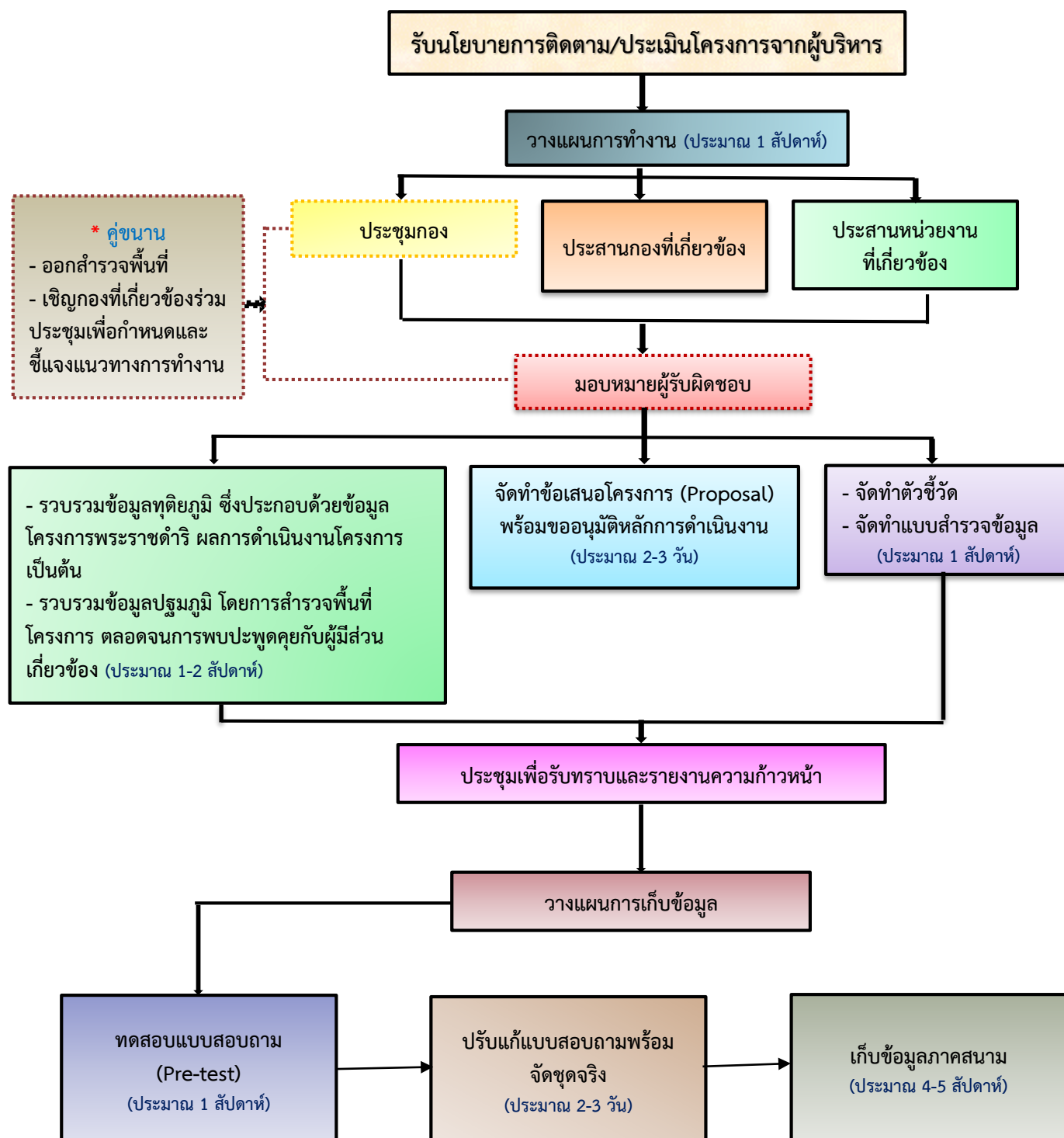
แผนภูมิที่ 1

กระบวนการในการเตรียมการติดตามประเมินผล

วิธีการและขั้นตอนการติดตามประเมินผล

★ ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมรวบรวมข้อมูลและการจัดทำแบบสำรวจข้อมูล

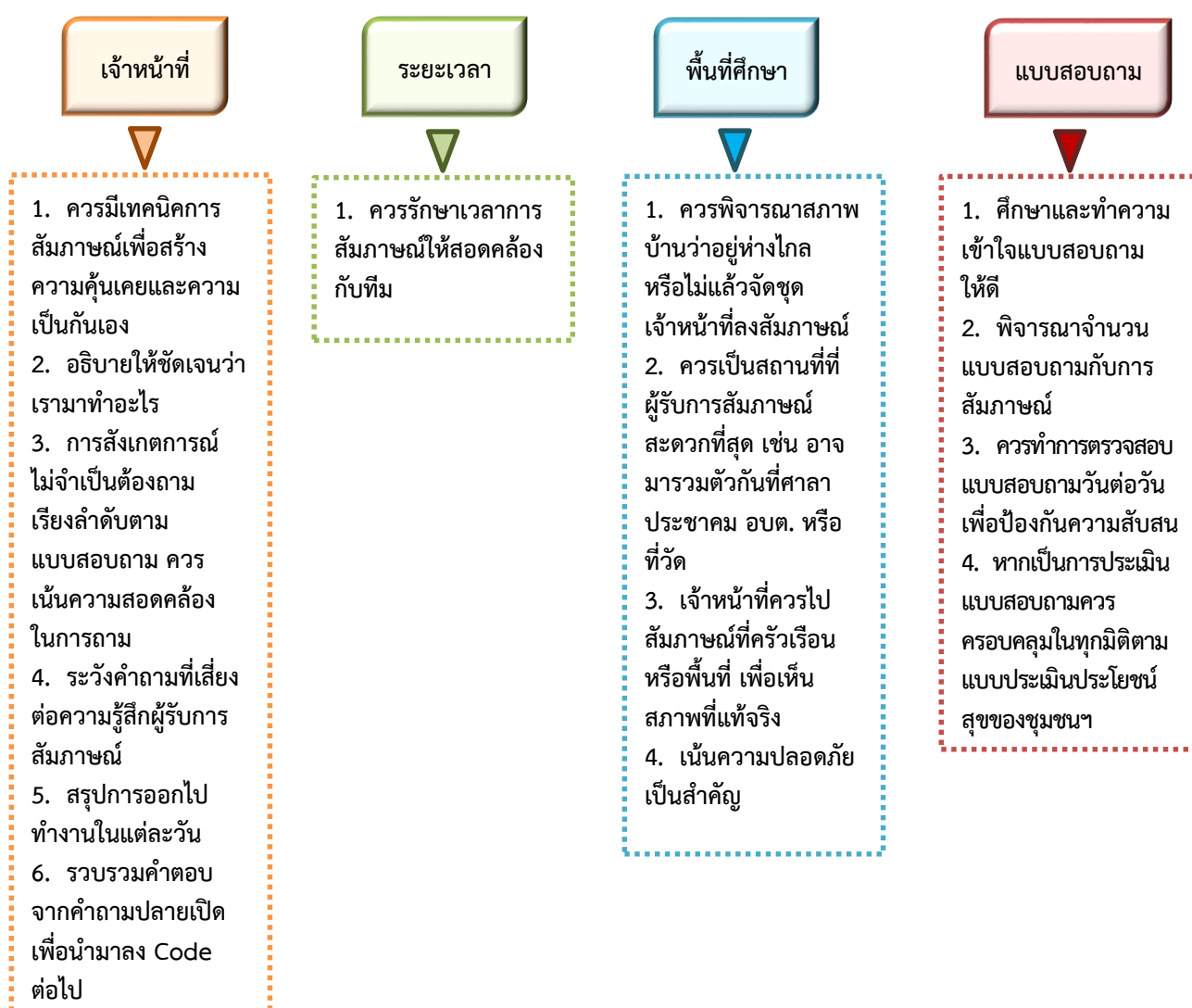
* การออกสำรวจพื้นที่จริงจะขึ้นอยู่กับข้อมูลพื้นฐาน ณ ตอนนั้นว่ามีความพร้อมหรือไม่ อาจออกทำการสำรวจพร้อมกับช่วงวางแผนก็ได้สำหรับระยะเวลาในแต่ละกระบวนการอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่จะดำเนินการ

วิธีการและขั้นตอนการติดตามประเมินผล

★ ขั้นตอนที่ 2 : เทคนิควิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม

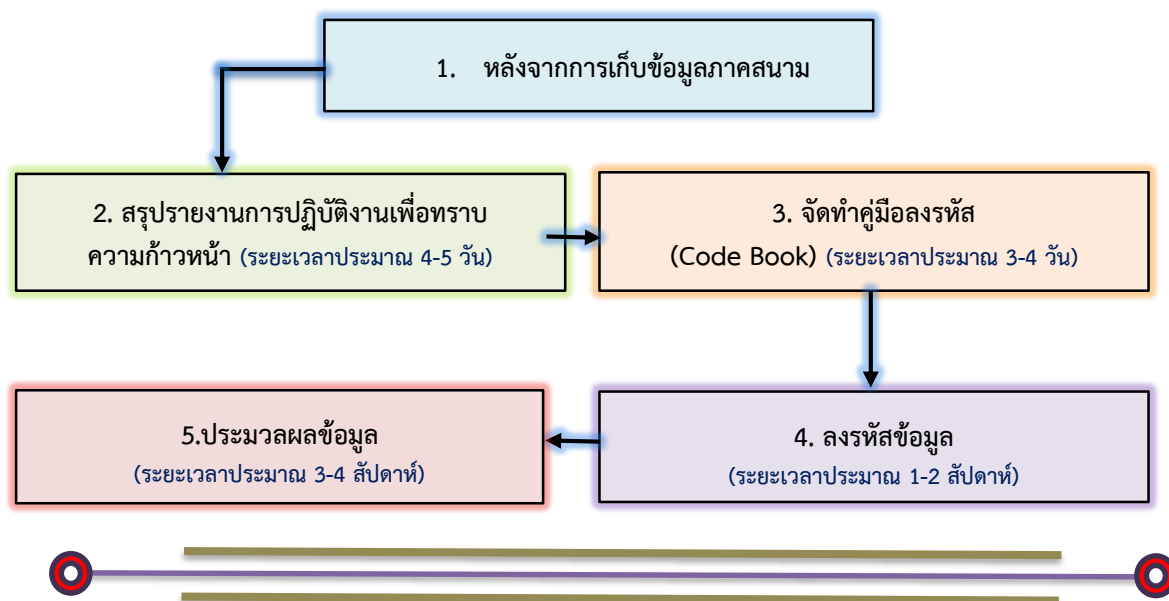
~ การวางแผนเก็บข้อมูลภาคสนาม

~ การเก็บข้อมูลภาคสนาม

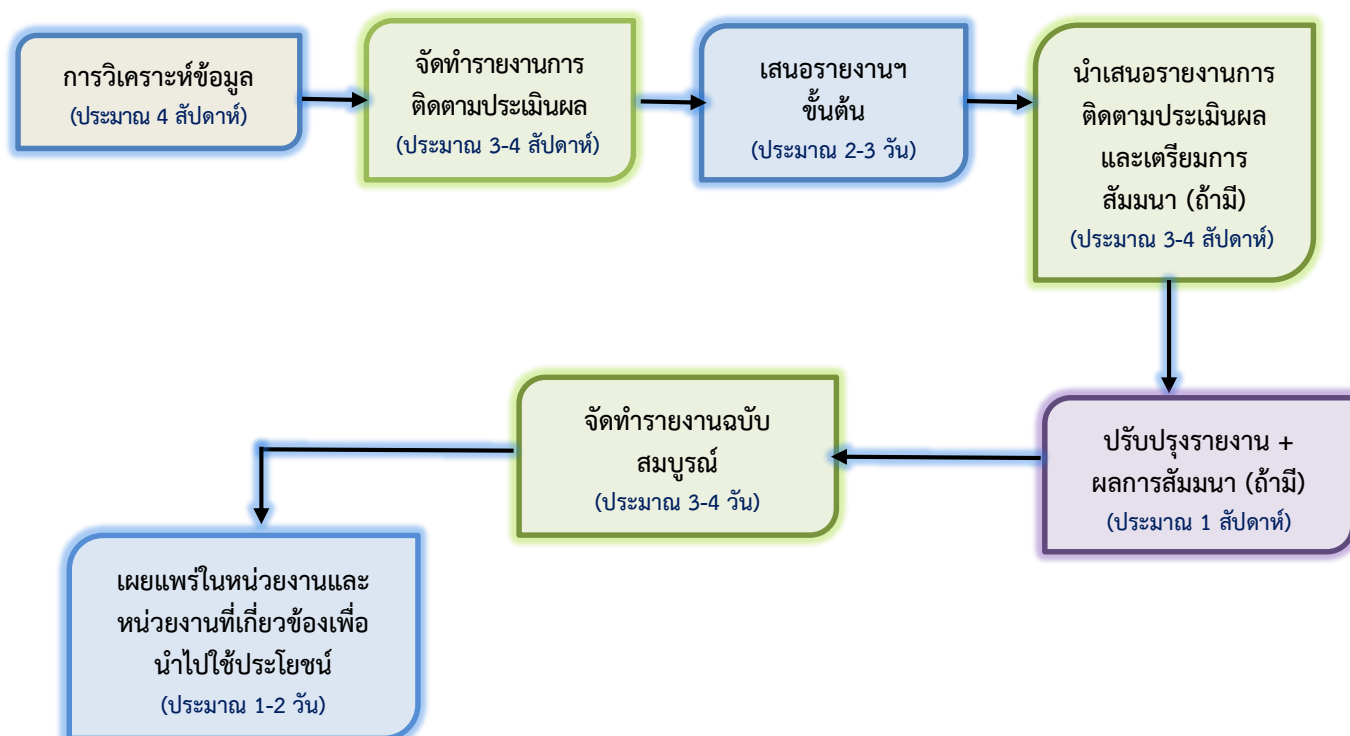

วิธีการและขั้นตอนการติดตามประเมินผล

★ ขั้นตอนที่ 3 : การประมวลผล

★ ขั้นตอนที่ 4 : การวิเคราะห์ผล และบูรณาการเผยแพร่ใช้ประโยชน์

บทที่ 3 : การประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืนภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. โดยกองติดตามประเมินผลได้ร่วมมือกับอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำสถาบันพัฒนาการชลประทาน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยคณะอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละท่านมีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญชำนาญในแต่ละมิติที่สามารถให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตัวชี้วัดแบบสอบถามประโยชน์สุขที่ชุมชนได้รับจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้มีความน่าเชื่อถือและเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครอบคลุมในทุกมิติ เมื่อนำผลที่ได้จากการสอบถามมาประมวลผลและวิเคราะห์เชื่อมโยงมิติต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นภาพรวมในการที่จะพัฒนา หรือต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงเห็นความเปลี่ยนแปลงและประโยชน์สุขของชุมชนที่เกิดขึ้นจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีสาระสำคัญเพื่อใช้ในการออกแบบการประเมิน ดังนี้

3.1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่วนใหญ่แล้วเป็นโครงการที่ช่วยเหลือหรือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้และมีความสุขตามอัตภาพ มีเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้ความพอเพียงกับตัวเอง อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดี โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 5 ประการ คือ **1) ด้านจิตใจ** ทำตนให้เป็นที่พักพิงของตนเอง มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง **2) ด้านสังคม** ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง **3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่าโดยยึดหลักของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด **4) ด้านเทคโนโลยี** จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาและเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย และ **5) ด้านเศรษฐกิจ** เดิมที่เคยมุ่งเน้นด้านรายได้ นักพัฒนาจะต้องปรับทิศทางใหม่ โดยมุ่งเน้นลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญและยึดหลักพอกินพอใช้และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น

3.2 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ มีเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้ความพอเพียงกับตัวเอง อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อนโดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดี กล่าวคือ ตั้งตัวให้มีความพอมี พอกิน พอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่สามารถพึ่งตนเองได้ย่อมสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปได้ตามลำดับ

3.3 การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นหลัง ประกอบด้วยประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ คือ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงอีกหนึ่งมิติสำคัญของประเทศไทยที่ควรนำไปวิเคราะห์ด้วยคือ มิติด้านวัฒนธรรม ซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ประเทศไทยและหลายๆ ประเทศนำไปดำเนินการร่วมกันใน 5 มิติ หลัก คือ **1) มิติการพัฒนาคน** ที่มุ่งเน้นการจัดความยากจนความหิวโหย รวมถึงคุณภาพชีวิตที่ดี **2) มิติสิ่งแวดล้อม** ซึ่งหมายถึงการมีน้ำสะอาด มีทรัพยากรที่สมบูรณ์ รวมถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี **3) มิติเศรษฐกิจและความมั่นคง** ซึ่งหมายถึง การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของเมืองและชุมชน มีอาชีพและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี **4) มิติด้านสันติภาพและความยุติธรรม** หมายถึง ความสงบสุข ยุติธรรม และมีสถาบันที่เข้มแข็ง และ **5) มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา** หมายถึง การมีส่วนร่วมในทุกมิติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.4 ขั้นตอนการได้มาของแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อใช้ตอบโจทย์เรื่องประโยชน์สุขที่ชุมชนได้รับจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในแบบสอบถาม ควรประกอบด้วย มิติด้านคุณภาพชีวิต มิติด้านความเสมอภาค มิติด้านการมีส่วนร่วม และมิติด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงมิติด้านการจัดการความเสี่ยง

(รายละเอียดตัวอย่างแบบประเมินประโยชน์สุขฯ ปรากฏในภาคผนวก)

ภาคผนวก

- ✿ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2534
- ✿ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. 2558
- ✿ คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ 83/2566 เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน
- ✿ ตัวอย่างแบบสำรวจสำหรับเจ้าหน้าที่ (การติดตามและประเมินผลโครงการฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
- ✿ ตัวอย่างแบบสำรวจประชาชน/เกษตรกร (การติดตามและประเมินผลโครงการฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ)
- ✿ ตัวอย่างคู่มือลงรหัส
- ✿ ขั้นตอนในการจัดทำดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน
- ✿ ตัวอย่างแบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืนโครงการอ่างเก็บน้ำนฤปดินทรมจินดา
- ✿ ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. ๒๕๓๔

เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถดำเนินการได้
อย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ
สังคม และความมั่นคงของประเทศไทยยิ่งขึ้น นายกรัฐมนตรีโดยความ
เห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔

(๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” หมายความว่า โครงการแผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ที่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีปัญหาหรือความจำเป็น ให้ประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมอบหมายมีอำนาจวินิจฉัยและสั่งยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ตามที่เห็นสมควร รวมตลอดทั้งดำเนินการใด ๆ ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นไปตามพระราชประสงค์

หมวด ๒

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เรียกโดยย่อว่า “กปร.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน	เป็นกรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการ
สำนักงานประมาณ	เป็นกรรมการ
(๘) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๙) เลขาธิการคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๐) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	เป็นกรรมการ
(๑๑) ผู้บัญชาการทหารบก	เป็นกรรมการ
(๑๒) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๑๓) รองราชเลขาธิการหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
(๑๔) เลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

(๑๕) รองเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๖) ผู้ช่วยเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๗) เจ้าหน้าที่สำนัก
ราชเลขาธิการหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ ให้มีองค์มนตรีหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร.

ข้อ ๙ ให้ กปร. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามผล และประสาน
การดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) พิจารณาและกำหนดโครงการเพื่อขอรับความ
ช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและการเงินจากภายในประเทศและต่างประเทศ
รวมทั้งส่งจ่ายเงินที่ได้มาจากการช่วยเหลือดังกล่าวเพื่อโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ

(๓) พิจารณานุมัติโครงการ แผนงาน และกิจกรรม
ใด ๆ และพิจารณานุมัติงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการตามโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริและงบประมาณรายจ่ายในการบริหารงาน
ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมา
จากพระราชดำริ ตามความจำเป็น

(๔) พิจารณานุมัติการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สอดคล้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ทุกกรณี

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ตามความเหมาะสม

(๖) มีหนังสือขอให้เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมาช่วยราชการหรือชี้แจงหรือส่งข้อมูลหรือสถิติใด ๆ ได้

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่มิได้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเร่งด่วนหรือพิเศษซึ่งจะต้องดำเนินการเพื่อสนองพระราชดำริโดยเร็ว ให้ประธานกรรมการ กปร.ใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้ แต่ต้องแจ้งให้ กปร. ทราบหรือประธานกรรมการ กปร. โดยความเห็นชอบของ กปร. จะมอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้แก่กรรมการคนใดคนหนึ่งใช้อำนาจหน้าที่แทน กปร. ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๐ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กปร.” มีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านวิชาการ ประสานงาน และงานธุรการของ กปร. และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ กปร. มอบหมาย

ในกรณีจำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. อาจขอให้เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมาช่วยราชการก็ได้

ให้เลขาธิการ กปร. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน กปร. และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร.

ให้รองเลขาธิการ กปร. และผู้ช่วยเลขาธิการ กปร. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๑ บรรดาค่าใช้จ่ายสำหรับ กปร. สำนักงาน กปร. คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้มีคำสั่งให้มาช่วยเหลือการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมตลอดทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น ให้จ่ายจากเงินค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของสำนักงาน กปร. ที่ กปร. ได้จัดสรรให้หรือจากเงินงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓

ประเภทโครงการ

ข้อ ๑๒ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเสนอขอรับการพิจารณาเพื่อดำเนินงานจาก กปร. จะต้องเกี่ยวข้องกับงานประเภท ดังต่อไปนี้

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ประเภทที่ ๑ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการประเภทเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย และโครงการใดๆ ที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๑ ปี

ประเภทที่ ๒ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นโครงการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยทั่วไปที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๖ ปี

ประเภทที่ ๓ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีลักษณะเป็นโครงการใหญ่ที่ต้องใช้เวลาดำเนินงานเกิน ๖ ปีจึงแล้วเสร็จ

ประเภทที่ ๔ โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ที่มีพระราชประสงค์ให้ดำเนินการ

หมวด ๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ ๑๓ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้อง กับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) ให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนำความตามที่ได้รับพระราชดำริเสนอหัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ตามลำดับชั้นและสำนักงาน กปร. ทราบเป็นหนังสือโดยด่วนเมื่อได้รับพระราชดำริ

เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับหนังสือจากเจ้าหน้าที่ผู้รับทราบความตามพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งโครงการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ให้สำนักงาน กปร. มีหนังสือแจ้งให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทราบโดยด่วน

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงาน กปร. หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวจัดทำรายละเอียดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งกำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายเสนอสำนักงาน กปร. โดยด่วน

(๓) เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับรายละเอียดโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้สำนักงาน กปร. รวบรวมรายละเอียดโครงการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายสำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าวและพิจารณากลับกรองและนำเสนอ กปร. พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้โดยด่วน

(๔) ในกรณีที่ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. ได้อนุมัติโครงการ แผนงาน หรือกิจกรรมใด ๆ และงบประมาณรายจ่ายแล้ว และถึงงบประมาณผูกพันในปีต่อ ๆ ไป ให้สำนักงาน กปร. เป็นผู้จัดสรรงบประมาณผูกพันเพื่อให้โครงการ แผนงาน และกิจกรรมใด ๆ ดังกล่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อย

(๕) เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้น ให้สำนักงาน กปร. แจ้งผลการพิจารณาของ กปร. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๑๔ เมื่อ กปร. อนุมัติโครงการ แผนงาน และกิจกรรมใดๆ และวงเงินงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้สำนักงาน กปร. แจ้งการอนุมัติดังกล่าวเป็นหนังสือให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอันเป็นระเบียบแบบแผนของทางราชการโดยด่วน

หมวด ๕

การอนุมัติโครงการ

ข้อ ๑๕ ให้ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามประเภทโครงการ ดังนี้

(๑) โครงการประเภทที่ ๑ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายตามโครงการได้ทั้งหมด เพื่อให้ดำเนินงานได้ทันที

(๒) โครงการประเภทที่ ๒ กปร. หรือประธานกรรมการ กปร. พิจารณาอนุมัติโครงการ และงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานได้ในระยะแรกหรือปีแรก ส่วนงบประมาณดำเนินการ

เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๑๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔

ในปีต่อไป ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องจะต้องเสนอของ
ประมาณรายจ่ายตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของส่วน
ราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

(๓) โครงการประเภทที่ ๓ กปร. หรือประธานกรรมการ
กปร. พิจารณออนุมัติโครงการ หรือพิจารณาเสนอโครงการไปตามขั้นตอน
ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอันเป็นระเบียบ
แบบแผนของทางราชการและในกรณีที่ กปร. อนุมัติโครงการแล้ว กปร.
อาจอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของโครงการได้บางส่วน เพื่อให้สามารถ
เริ่มดำเนินงานตามโครงการได้โดยเร็ว หรือไม่อนุมัติงบประมาณรายจ่าย
ของโครงการโดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องทำความตกลง
กับสำนักงบประมาณต่อไปก็ได้

(๔) โครงการประเภทที่ ๔ กปร. หรือประธานกรรมการ
กปร. พิจารณออนุมัติโครงการ แผนงาน กิจกรรมใด ๆ และงบประมาณ
รายจ่ายได้ตามความเหมาะสมในทุกกรณี

(๕) เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริเป็นไปตาม
พระราชประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ให้ กปร. หรือประธาน
กรรมการ กปร. มีอำนาจสั่งกเว้นการปฏิบัติตาม หมวด ๕ ข้อ ๑๕ (๑)
(๒) และ (๓) และมีอำนาจพิจารณออนุมัติโครงการ แผนงาน กิจกรรม
ใด ๆ และงบประมาณรายจ่ายได้ในทุกกรณี

หมวด ๖

งบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๑๖ ให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมให้สำนักงาน กปร. เป็นประจำทุกปีงบประมาณ

หมวด ๗

อัตรากำลัง

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและสำนักงานงบประมาณจัดสรรอัตรากำลังที่จำเป็นแก่สำนักงาน กปร. โดยให้ถือว่าเป็นความสำคัญเร่งด่วนลำดับแรกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ บรรดาข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง และประกาศซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานกลางในการรับและประมวลพระราชดำริ เพื่อการประสานการดำเนินงาน การเผยแพร่ และขยายผล การติดตามและประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และส่งเสริมการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนได้ปฏิบัติงานร่วมกันสนอง พระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ และพิทักษ์รักษาและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ และพระอนุวงศ์เพื่อรับและประมวล พระราชดำริ สำนวญ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อดำเนินงาน ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนส่งเสริม การมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

(๓) กำกับ ดูแล ติดตาม เฝ้าระวัง และประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๔) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๕) ปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรม และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับพระราชทานพระราชกระแส หรือตามที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมอบหมาย หรือตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานเลขาธิการ

(๒) กองกิจกรรมพิเศษ

(๓) - (๖) กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ - ๔

(๗) กองแผนงานและติดตามประเมินผล

(๘) ศูนย์สารสนเทศ

ข้อ ๔ ในสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ในสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และส่วนราชการในสำนักงาน

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ในสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะแก่เลขาธิการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อเลขาธิการ

(๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสำนักงานดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

(๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงานและการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อเลขาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ สำนักงานเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของสำนักงานและราชการอื่นที่มีได้แยกให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานบริหารทั่วไป

(๓) จัดระบบงาน บริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน และพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ และการพัสดุ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์ งานให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา หรืองานคดีปกครอง รวมทั้งงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๖) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์ ที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมความก้าวหน้าในงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ กองกิจกรรมพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์

(๒) รับและประมวลพระราชดำริ ตลอดจนประสานงานหรือปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล เอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของมูลนิธิชัยพัฒนาหรือโครงการพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ

(๓) สนับสนุนงานของมูลนิธิชัยพัฒนา งานโครงการพิเศษ การบริหารกองทุนพระราชทาน และงานอื่นตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ดำเนินการ รวมทั้งกราบบังคมทูลรายงานการดำเนินการที่เกี่ยวกับการกิจดังกล่าว

(๔) สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนงานหรือโครงการ และเสนอขออนุมัติแผนงานหรือโครงการ และงบประมาณของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิชัยพัฒนาหรือจากกองทุนพระราชทาน รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตาม เร่งรัดการดำเนินการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการดังกล่าว

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือขอรับความช่วยเหลือที่ได้รับการประสานงานจากมูลนิธิชัยพัฒนา

(๖) ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ - ๔ มีอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์

(๒) รับและประมวลพระราชดำริ ตลอดจนประสานงานหรือปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล เอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ

(๓) สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนงานหรือโครงการ และเสนอขออนุมัติแผนงานหรือโครงการ และงบประมาณจากคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการดังกล่าว

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาฎีกาที่ได้รับการประสานงานจากสำนักราชเลขาธิการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ สนับสนุนการดำเนินงาน การดูแลรักษา การเผยแพร่และขยายผล ตลอดจนพัฒนาการใช้ประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๖) จัดทำรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ดำเนินการให้มีการศึกษา วิจัย การพัฒนา การบริหารจัดการองค์ความรู้ การเผยแพร่ และขยายผลการศึกษา และการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

(๘) สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในลักษณะของ ศูนย์การเรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ กองแผนงานและติดตามประเมินผล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ

(๒) เสนอแนวทางการดำเนินงาน แผนงานและโครงการ และการพิจารณางบประมาณให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๓) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๔) จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณของสำนักงาน

(๕) พัฒนาระบบข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนงาน การจัดทำแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งจัดให้มีการศึกษาหรือวิจัยผลจากการพัฒนาตามโครงการดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ และการสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาที่เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย รวมทั้งเสนอต่อคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนจัดทำ รายงานผลการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงาน เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายและเผยแพร่ ต่อสาธารณะ

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิเทศสัมพันธ์ งานประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ เผยแพร่และขยายผล การศึกษาและผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำรินต่างประเทศ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๑๑ ศูนย์สารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบสารสนเทศ และเป็นศูนย์ข้อมูลกลาง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ส่วนราชการต่าง ๆ ภายในสำนักงาน บริหารระบบเครือข่ายภายในและระบบเครือข่ายภายนอกเพื่อเผยแพร่ ข้อมูลและข่าวสารต่อสาธารณะ

(๒) ดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศทางการบริหารของสำนักงาน

(๓) พัฒนาระบบห้องสมุด ให้เป็นศูนย์รวมผลงานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า หรือเผยแพร่ผลงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ ๘๓ /๒๕๖๖

เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) มีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการภายใน นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของสำนักงาน กปร. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว สอดคล้องกับทิศทางการบริหารราชการแนวใหม่ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐและประโยชน์สุขของประชาชน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการกระจายอำนาจในการบริหารราชการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. และประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพที่หลากหลายตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิกคำสั่งสำนักงาน กปร. ที่ ๑๖๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และจัดโครงสร้างส่วนราชการตามกลุ่มภารกิจและการแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. การจัดกลุ่มภารกิจและแบ่งส่วนราชการ

๑. ส่วนราชการขึ้นตรงต่อเลขาธิการ กปร.

๑.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน

๒. กลุ่มภารกิจด้านการปฏิบัติการ

๒.๑ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ (รับผิดชอบพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันออก) โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๑
- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๒

๒.๒ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ (รับผิดชอบพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๑
- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๒

๒.๓ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ (รับผิดชอบพื้นที่ภาคเหนือ) โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑
- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๒

/ ๒.๔ กองประสาน ...

๒.๔ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ (รับผิดชอบพื้นที่ภาคใต้) โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๑
- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒

๒.๕ กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๕ (รับผิดชอบพื้นที่ภาคกลางและภาคตะวันตก) โดยมี
ส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๕๑
- กลุ่มประสานงานพื้นที่ ๕๒

๒.๖ กองแผนงานและยุทธศาสตร์ โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มแผนงาน
- กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา
 - งานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคี
ปรองดอง (ป.ย.ป.)

๓. กลุ่มภารกิจด้านวิชาการ

๓.๑ กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประสานงานโครงการพิเศษ
- กลุ่มวิเทศสัมพันธ์

๓.๒ กองติดตามประเมินผล โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มติดตาม
- กลุ่มประเมินผล

๓.๓ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- งานพัฒนาองค์การ
- งานจัดการองค์ความรู้

๓.๔ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- กลุ่มงานส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม

๓.๕ กลุ่มนโยบายพิเศษ

๔. กลุ่มภารกิจด้านการบริหาร

๔.๑ สำนักงานเลขาธิการ โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกและบริหารทั่วไป
- กลุ่มบริหารการเงิน การคลัง และพัสดุ
- กลุ่มนิติการ

๔.๒ กองบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
- งานบริหารทรัพยากรบุคคล
- งานสวัสดิการและสิทธิประโยชน์
- สถาบันอนุชิตพิพรรธน์
- งานพัฒนาและจัดการความรู้
- งานฝึกอบรม

๔.๓ กองประชาสัมพันธ์ โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร
- กลุ่มพัฒนาระบบสื่อสารและเผยแพร่ความรู้

๔.๔ ศูนย์สารสนเทศ โดยมีส่วนราชการภายในดังนี้

- กลุ่มพัฒนาระบบและฐานข้อมูลสารสนเทศ
- กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข. การกำหนดอำนาจหน้าที่ภารกิจและความรับผิดชอบ

๑. กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน กปร. โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและทรัพย์สินให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งตรวจสอบการดูแลรักษาทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ให้ข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงาน การปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานของแผนงานโครงการ

(๓) ติดตามและหรือเร่งรัดการดำเนินงานของส่วนราชการให้บรรลุผลสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

(๔) ตรวจสอบบัญชีและการดำเนินงานด้านสวัสดิการและกองทุนสวัสดิการเงินกู้

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาการบริหารของสำนักงาน กปร. ให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการ กปร. เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน กปร.

(๒) ติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในสำนักงาน กปร.

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน กปร.

/ (๔) บริหาร ...

(๔) บริหารจัดการองค์ความรู้ของสำนักงาน กปร.

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ให้แบ่งงานของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารออกเป็น ๒ งาน ได้แก่ งานพัฒนาองค์การ งานจัดการองค์ความรู้ โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ และผู้ปฏิบัติราชการตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๓. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจหลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในสำนักงาน กปร. โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะแก่เลขาธิการ กปร. เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อเลขาธิการ กปร.

(๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสำนักงาน กปร. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร.

(๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน กปร. และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. และการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อเลขาธิการ กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

และให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๓.๑ กลุ่มงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามข้อ (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๖) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๓.๒ กลุ่มงานส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามข้อ (๔) (๕) และ (๖) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรม และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๔. กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ ๒ ๓ ๔ และ ๕ รับผิดชอบภารกิจในการประสานงานและดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานฎีกา รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ที่เกี่ยวกับการศึกษา ทดลอง วิจัย การเผยแพร่และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของแต่ละกอง ดังนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศ์ และพระอนุวงศ์

(๒) รับและประมวลพระราชดำริ ตลอดจนประสานงานหรือปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ

(๓) สืบค้น ศึกษา วิเคราะห์ ประสานการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนงานหรือโครงการ และเสนอขออนุมัติแผนงานหรือโครงการ และงบประมาณจากคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งกำกับ ดูแล ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินการ ตลอดจนดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนงานหรือโครงการดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวพระราชดำริ

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาฎีกาที่มีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวาย ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือกับ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การดูแลรักษา การเผยแพร่และขยายผล ตลอดจนการพัฒนาการใช้ประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๖) จัดทำรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) กำกับ ดูแล ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขา ให้เป็นไปอย่างมีบูรณาการและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวพระราชดำริ

(๘) ดำเนินการให้มีการศึกษา วิจัยและพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงโครงการศึกษา ทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์สาขา ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในลักษณะของศูนย์การเรียนรู้และเครือข่ายความร่วมมือ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ ให้แต่ละกองมีส่วนราชการภายใน ตามที่กำหนดใน ก. ข้อ ๒.๑ - ๒.๕ โดยให้แต่ละกลุ่มมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการกิจของกองในเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๕. กองติดตามประเมินผล มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจติดตามผลและการประเมินผลการบริหารราชการของสำนักงาน กปร. และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการบริหารงาน การพัฒนาและปรับปรุงงาน โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) จัดทำรายงานการติดตามผลและการประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย รวมทั้งเสนอต่อคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

/ (๓) ดำเนิน ...

(๓) ดำเนินการศึกษาและวิจัย เพื่อทราบถึงผลกระทบและผลสัมฤทธิ์ จากการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเพื่อนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ ตลอดจนสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๔) ออกแบบระบบการติดตามผลและการประเมินผล ดำเนินการติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานและส่วนราชการในสังกัด

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

และให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๕.๑ *กลุ่มติดตาม* มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการติดตามผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๕.๒ *กลุ่มประเมินผล* มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในด้านการประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๖. สำนักงานเลขาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการช่วยอำนวยความสะดวก การบริหารงานทั่วไป การบริหารการเงิน การคลังและพัสดุ และนิติการ ตลอดจนราชการทั่วไปของสำนักงานและราชการอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ รวมถึงปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยให้แบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๓ กลุ่มงาน ดังนี้

๖.๑ *กลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกและบริหารทั่วไป* มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ งานช่วยอำนวยความสะดวกผู้บริหาร งานสารบรรณและธุรการของสำนักงาน งานการประชุม งานพิธีการ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ด้านอาคารสถานที่และยานพาหนะ ได้แก่ งานเกี่ยวกับอาคารและสถานที่ งานการสื่อสาร งานรักษาความปลอดภัย งานยานพาหนะ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๖.๒ *กลุ่มบริหารการเงิน การคลัง และพัสดุ* มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ด้านการงบประมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์และจัดทำคำขอของงบประมาณ การจัดทำแผนการเบิกจ่ายงบประมาณ การเร่งรัด ติดตาม ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนการติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ และหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒) ด้านการเงิน ได้แก่ การทำคำขอเบิกเงิน การรับ - จ่ายเงิน การรับ - ส่งเงิน งบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การตรวจสอบใบสำคัญค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การรายงานด้านการเงิน และหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ด้านการบัญชี ได้แก่ งานการบัญชี วิเคราะห์และตรวจสอบรายงานการเงินตามหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ การวิเคราะห์และรายงานต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต และหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ด้านการพัสดุ ได้แก่ การจัดซื้อ จัดจ้าง จัดหา ควบคุม จำหน่ายพัสดุ และหน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๕) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๖.๓ *กลุ่มนิติการ* มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) ด้านนิติการ ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบ งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจของสำนักงาน กปร. และเป็นผู้แทนของส่วนราชการในการกิจที่เกี่ยวข้องกับนิติการ
- (๒) สนับสนุนช่วยเหลือ ให้ข้อแนะนำและความเห็นด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรืองานอื่นๆ
- (๓) ด้านงานวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์
- (๔) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๗. กองบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร. รวมถึงการจัดโครงสร้างและระบบงานของสำนักงาน กปร. พัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร. และบุคลากรของหน่วยงานร่วมดำเนินงานสนองพระราชดำริทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาตามแนวพระราชดำริ สรุปรวบรวมองค์ความรู้และเป็นศูนย์กลางการจัดการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ และการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ โดยให้แบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๑ กลุ่มงาน ๑ สถาบัน ดังนี้

๗.๑ กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดโครงสร้างและระบบงาน การวางแผนอัตรากำลัง ตลอดจนการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง กำหนด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ดังนี้

(๑) งานบริหารทรัพยากรบุคคล รับผิดชอบงานสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง วางแผนโครงสร้าง/อัตรากำลัง งานทะเบียนประวัติ ระบบฐานข้อมูลบุคลากร (DPIS) ประเมินผลการปฏิบัติราชการ เงินเดือนและค่าตอบแทน ตลอดจนงานที่ต้องประสานกับสำนักงาน ก.พ. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคล

(๒) งานสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ รับผิดชอบงานเกี่ยวกับสวัสดิการของบุคลากร สำนักงาน กปร. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การเกษียณ/ลาออก การวางแผนและจัดระบบเพื่อความสมดุลระหว่างการทำงานและคุณภาพชีวิต รวมถึงการขอรับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ สถาบันอนุชิตพิพรรธน์ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากร เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นศูนย์กลางการจัดการองค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือหน้าที่อื่นใดที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ดังนี้

- (๑) งานพัฒนาและจัดการความรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบ
 - เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการข้อมูลองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริและการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

/ - จัดทำ ...

- จัดทำข้อมูลองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับวิทยากรใช้ในการบรรยาย

- กำหนดแผนพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน กปร. ทุกระดับ และจัดทำแผนการฝึกอบรมตามเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Training Road Map)

- จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับบุคลากรสำนักงาน กปร. และบุคคลภายนอก

- ติดตามประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากร และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

- หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

(๒) งานฝึกอบรม มีหน้าที่รับผิดชอบ

- กำหนดแนวทาง รูปแบบ และเกณฑ์มาตรฐานสำหรับหลักสูตรฝึกอบรม

- บริหารหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรม (หลักสูตรภายใน) ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

- ดำเนินงานเกี่ยวกับงานธุรการ งานงบประมาณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ/ครุภัณฑ์ และงานด้านสถานที่ฝึกอบรม

- ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมหลักสูตรของหน่วยงานภายนอก ทั้งที่เป็นของส่วนราชการและภาคเอกชน

- จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม เช่น รายชื่อผู้ผ่านการอบรม วิทยากร และหน่วยงานเจ้าของหลักสูตรฝึกอบรม

- สรุปรวบรวมองค์ความรู้หรือผลที่ได้จากการฝึกอบรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเผยแพร่สู่สาธารณะ

- หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๘. กองประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์เผยแพร่พระราชกรณียกิจ การดำเนินงานและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ตลอดจนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อสาธารณะ ตลอดจนประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อพิทักษ์รักษาและเผยแผ่เกียรติคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมและความร่วมมือ และน้อมนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ภายในสำนักงาน กปร. รวมทั้งดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ โดยให้แบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๘.๑ กลุ่มประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรวมถึงการขยายผลองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสาธารณะ องค์กร หน่วยงาน และประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ในองค์กร และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ภารกิจและผล

การดำเนินงานของสำนักงาน กปร. ต่อองค์การหน่วยงานภายนอกและสาธารณชน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๘.๒ *กลุ่มพัฒนาระบบสื่อสารและเผยแพร่ความรู้* มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตสื่อนิทรรศการ จัดเก็บ รักษานิทรรศการและให้บริการสื่อนิทรรศการ การบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและคลังเก็บภาพโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้บริการถ่ายภาพและยืมภาพถ่าย การจัดหา จัดเก็บ ช่อมบำรุงและให้บริการโสตทัศนูปกรณ์เพื่อการสื่อสารองค์กร ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๙. *ศูนย์สารสนเทศ* มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของสำนักงาน กปร. และของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานห้องสมุด รวมถึงระบบเครือข่ายและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ ศึกษาค้นคว้า การแจ้งข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ และการบริหารราชการ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พัฒนาระบบสารสนเทศ และเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ภายในสำนักงาน บริหารระบบเครือข่ายภายในและระบบเครือข่ายภายนอกเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารต่อสาธารณะ ตลอดจนพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน กปร. ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) ดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศทางการบริหารของสำนักงาน กปร.

(๓) พัฒนาระบบห้องสมุด ให้เป็นศูนย์รวมผลงานวิชาการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า หรือเผยแพร่ผลงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๔) รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ และกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

และให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๙.๑ *กลุ่มพัฒนาระบบและฐานข้อมูลสารสนเทศ* มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาระบบข้อมูล การบริหารจัดการสารสนเทศ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน การออกแบบสื่อต่าง ๆ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การพัฒนาระบบงานห้องสมุด การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๙.๒ *กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ* มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การวางระบบเครือข่าย การจัดหา บำรุงรักษาและให้บริการอุปกรณ์ครุภัณฑ์และวัสดุทางคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความรับผิดชอบ การดำเนินการเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศและการสำรองข้อมูล การให้คำปรึกษาแนะนำการใช้งาน รวมถึงการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑๐. *กลุ่มนโยบายพิเศษ* มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานตามนโยบายพิเศษที่เลขาธิการ กปร. มอบหมาย และพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑๑. กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจด้านกิจกรรมพิเศษ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘ และงานวิเทศสัมพันธ์ ตามข้อ ๑๐ (๘) รวมถึงหน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยให้แบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๑๑.๑ กลุ่มประสานงานโครงการพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) รับเสด็จและบันทึกพระราชดำริ ในส่วนที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

(๒) วิเคราะห์และจัดทำแผนงานงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริงานภูมิภาค งานตามพระราชกระแส หรืองานโครงการพิเศษ ที่อยู่หรือได้รับมอบหมายให้อยู่ในความรับผิดชอบของกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์ เพื่อขออนุมัติ ซึ่งรวมทั้งภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สนับสนุนช่วยเหลือมูลนิธิฯ พัฒนาและหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย

(๓) บริหารงานโครงการและประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน กปร. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

(๔) ประสานการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการพิเศษ หรือโครงการที่มีการดำเนินการทั่วไปไม่จำกัดพื้นที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) จัดทำรายงานทูลเกล้าฯ ถวาย และ/หรือรายงานผลการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

(๖) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑๑.๒ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ประสานความร่วมมือทางวิชาการและความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างกันในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริกับต่างประเทศ ทั้งในระดับรัฐบาล องค์กร หรือระดับบุคคล

(๒) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลการศึกษาและผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ประชาคมอาเซียนและนานาชาติ

(๓) ปฏิบัติงานสนับสนุนส่วนราชการอื่นในสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการวิเทศสัมพันธ์ และตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย

(๔) ร่วมกับศูนย์สารสนเทศในการจัดทำเว็บไซต์ของสำนักงาน กปร. ในภาคภาษาต่างประเทศ

(๕) ร่วมกับกองบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะภาษาอังกฤษ

(๖) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑๒. กองแผนงานและยุทธศาสตร์ มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจด้านแผนงานและแผนงบประมาณเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการพัฒนาระบบข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงการวางยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณของสำนักงาน และการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ตลอดจนปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย โดยให้มีการแบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

/ ๑๒.๑ กลุ่มแผน ...

๑๒.๑ กลุ่มแผนงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ
- (๒) เสนอแนวทางการดำเนินงาน แผนงานและโครงการ และการพิจารณางบประมาณให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- (๓) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- (๔) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และคณะกรรมการอื่นของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ที่สำนักงาน กปร. เป็นฝ่ายเลขานุการ
- (๕) จัดทำแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- (๖) ร่วมกับศูนย์สารสนเทศในการพัฒนาระบบข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อประโยชน์ในการวางแผนงาน
- (๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย รวมทั้งเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๘) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑๒.๒ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (๑) ประสานและจัดทำแผนต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตามที่รัฐบาลสั่งการ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณของสำนักงาน กปร. ตลอดจนทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานและติดตามผลการดำเนินการตามแผนต่าง ๆ ดังกล่าว
- (๒) งานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) โดยเป็นศูนย์บัญชาการในการขับเคลื่อน กำกับ ติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของสำนักงาน กปร. ให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ
- (๓) เป็นแกนกลางในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ รวมถึงส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องกับ ป.ย.ป.
- (๔) จัดทำและเผยแพร่รายงานผลการดำเนินการประจำปีของสำนักงาน กปร.
- (๕) ศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนงานหรือโครงการ
- (๖) หน้าที่อื่นใดตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ในกรณี ...

ในกรณีที่มีคำสั่งหรือหนังสือสั่งการใด ๆ ของสำนักงาน กปร. ที่มีอยู่ก่อนหน้าคำสั่งนี้
ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายปวิตร นวมะรัตน์)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แบบสำรวจสำหรับเจ้าหน้าที่

(การติดตามและประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ชื่อโครงการ

รหัสโครงการรหัสแบบสำรวจ

วันเดือนปีที่ตอบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบ

- ผู้ตอบแบบสำรวจชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....
กรม.....กระทรวง.....
โทรศัพท์.....email.....
- ที่ทำงานเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....
- ท่านปฏิบัติงานที่โครงการนี้เป็นระยะเวลา ประมาณ.....ปี.....เดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ

- ชื่อโครงการ.....
สถานที่ตั้งชื่อหมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....ละติจูด.....ลองจิจูด.....
- ประเภทโครงการ ☐ อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ☐ อาคารทดน้ำ/ปตร./ทรบ./ฝายทดน้ำ
☐ สระเก็บน้ำ ☐ สถานีสูบน้ำ ☐ ประปาชนบท
☐ บ่อน้ำตื้น ☐ บ่อบาดาล ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
- ปีที่เริ่มดำเนินการ.....ปีที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ.....
- งบประมาณดำเนินการ (บาท)

ปีที่ดำเนินการก่อสร้าง	งบประมาณ (กปร.)	งบประมาณ (ปกติ)	งบประมาณ (อื่น ๆ)
ปีที่ 1 ปี พ.ศ.			
ปีที่ 2 ปี พ.ศ.			
ปีที่ 3 ปี พ.ศ.			
รวม			

8. การดำเนินงานก่อสร้างโครงการ

☐ เสร็จเร็วกว่าแผน ☐ เป็นไปตามแผน ☐ ล่าช้ากว่าแผน

9. ปัญหาอุปสรรคในระหว่างก่อสร้างโครงการ

☐ ไม่มี ☐ มีปัญหา ระบุ.....

10. ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการโครงการในปัจจุบัน

1.1 ชื่อหน่วยราชการ.....

1.2 ชื่อผู้รับผิดชอบ.....ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์.....E-mail.....

1.3 องค์กรผู้ใช้น้ำ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ) ☐ 1.มี ☐ 2.ไม่มี

1.4 ชื่อผู้นำกลุ่มผู้ใช้น้ำ.....โทรศัพท์.....

1.5 คณะกรรมการจัดการชลประทานมีจำนวนคณะ

1.6 ประเภทองค์กรผู้ใช้น้ำ

☐ กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) [WUG]	จำนวน กลุ่ม
☐ กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน [IWUG]	จำนวน กลุ่ม
☐ กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน [FG]	จำนวน กลุ่ม
☐ สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน [WUA]	จำนวน กลุ่ม
☐ สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน [WUC]	จำนวน กลุ่ม

1.7 องค์ประกอบขององค์กร

- จำนวนองค์กรที่มีการจัดตั้ง	 กลุ่ม/สมาคม
- จำนวนสมาชิก	 คน
- พื้นที่ส่งน้ำรวม	 ไร่
- องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีทะเบียน	 กลุ่ม
- องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีข้อตกลง	 กลุ่ม
- มีกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) เป็นสมาชิก	 กลุ่ม

11. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นปัจจุบัน ปี พ.ศ.

1.1 พื้นที่การเกษตร แบ่งเป็น

ฤดูฝน	จำนวนไร่	ฤดูแล้ง	จำนวนไร่
พื้นที่ปลูกข้าว		พื้นที่ปลูกข้าว	
พื้นที่ปลูกพืชสวน		พื้นที่ปลูกพืชสวน	
พื้นที่ปลูกพืชไร่		พื้นที่ปลูกพืชไร่	
พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว		พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว	
อื่น ๆ		อื่น ๆ	
รวม		รวม	

1.2 การปศุสัตว์ แบ่งเป็น

- สัตว์ปีก จำนวน ตัว
- สัตว์เศรษฐกิจ(สุกร) จำนวน ตัว
- สัตว์ใหญ่(โค กระบือ) จำนวน ตัว
- อื่น ๆ..... ตัว

1.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ไร่

1.4 น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่งน้ำช่วยเหลือได้ จำนวนครัวเรือน จำนวน.....คน

1.5 น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ระบุ.....

1.6 จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม

- ☐ น้ำอุปโภคบริโภค จำนวนครัวเรือน ☐ เพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวนครัวเรือน
- ☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวนครัวเรือน ☐ ทำเกษตรในฤดูฝน จำนวนครัวเรือน
- ☐ ทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวนครัวเรือน
- ☐ อื่น ๆ ระบุ..... จำนวนครัวเรือน

12. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นก่อนมีโครงการ ปี พ.ศ. (ในกรณีที่สามารถหาข้อมูลได้)

1.1 พื้นที่การเกษตร แบ่งเป็น

ฤดูฝน	จำนวนไร่	ฤดูแล้ง	จำนวนไร่
พื้นที่ปลูกข้าว		พื้นที่ปลูกข้าว	
พื้นที่ปลูกพืชสวน		พื้นที่ปลูกพืชสวน	
พื้นที่ปลูกพืชไร่		พื้นที่ปลูกพืชไร่	
พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว		พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว	
อื่น ๆ		อื่น ๆ	
รวม		รวม	

1.2 การปศุสัตว์ แบ่งเป็น

- สัตว์ปีก จำนวน ตัว
- สัตว์เศรษฐกิจ(สุกร) จำนวน ตัว
- สัตว์ใหญ่(โค กระบือ) จำนวน ตัว
- อื่น ๆ..... จำนวน ตัว

1.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ไร่

1.4 น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่งน้ำช่วยเหลือได้ จำนวน ครั้วเรือน จำนวน คน

1.5 น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ระบุ.....
.....
.....

1.6 จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม

- ☐ น้ำอุปโภคบริโภค จำนวนครั้วเรือน ☐ เพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวนครั้วเรือน
- ☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวนครั้วเรือน ☐ ทำเกษตรในฤดูฝน จำนวนครั้วเรือน
- ☐ ทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวนครั้วเรือน
- ☐ อื่น ๆ ระบุ..... จำนวนครั้วเรือน

13. ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

1.1 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

- ฤดูฝน ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก
- ฤดูแล้ง ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก

1.2 การใช้น้ำเพื่อการเกษตร

- ฤดูฝน ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก
- ฤดูแล้ง ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก

14. การบริหารจัดการน้ำของโครงการมีการดำเนินการอย่างไร ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- ☐ มีแผนการจัดสรรประจำปี ☐ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ
- ☐ มีแผนดูแล ปรับปรุงและบำรุงรักษา ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

15. ระดับความเข้มแข็งและสามารถในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำอยู่ในระดับใด

- ☐ ระดับสูง ☐ ระดับปานกลาง ☐ ระดับต่ำ ☐ ไม่สามารถประเมินได้

16. บทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการ

หน่วยงาน/องค์กร	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถ ระบุ
1. กลุ่มผู้ใช้น้ำ						
2. เกษตรกร/ประชาชนผู้ใช้น้ำ						
3. หน่วยราชการผู้รับผิดชอบโครงการ						
4. อื่น ๆ ระบุ.....						

ส่วนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ

17. โครงการได้ทำให้เกิดประโยชน์ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ ใช้น้ำเพาะปลูก ☐ ใช้น้ำอุปโภคบริโภค ☐ ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์ ☐ ใช้น้ำทำประมง
☐ ช่วยป้องกันน้ำท่วม ☐ ช่วยแก้ปัญหาภัยแล้ง ☐ สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

18. การใช้ประโยชน์จากโครงการ ลักษณะการใช้ประโยชน์เป็นอย่างไร

- ☐ สามารถใช้ประโยชน์ต่อเนื่องตั้งแต่โครงการแล้วเสร็จ
☐ ใช้ประโยชน์ได้ไม่ต่อเนื่อง ระบุสาเหตุ.....

19. โครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านในบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ รายได้เพิ่มขึ้น ☐ คุณภาพชีวิตดีขึ้น ☐ สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น
☐ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ☐ ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น ☐ ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น
☐ มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
☐ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

20. การใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการโครงการที่ผ่านมามีปัญหาหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี

กรณีที่มีปัญหานั้น มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด ☐ โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด
☐ เกษตรกร/ประชาชนขาดความร่วมมือดูแลโครงการ ☐ เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา
☐ ภัยแล้ง ☐ น้ำท่วม
☐ ภัยธรรมชาติ ☐ งบประมาณไม่เพียงพอ
☐ อื่น ๆ ระบุ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ

21. ในปัจจุบันโครงการมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหรือไม่

- ☐ ไม่มี
☐ มี ระบุ.....
-
-
-

22. โครงการมีแผนการดำเนินงานพัฒนาต่อยอดโครงการในอนาคตหรือไม่

- ☐ ไม่มี
☐ มี ระบุ.....
-
-
-

23. ข้อเสนอแนะทั่วไป

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

.....

.....

.....

.....

แบบสำรวจประชาชน/เกษตรกร

(การติดตามและประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ชื่อโครงการ

รหัสโครงการ รหัสแบบสำรวจ

วันเดือนปีที่ตอบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่น ๆ ระบุ..... ชื่อ.....นามสกุล.....
เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง ปีที่เกิด(พ.ศ.).....
สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย ☐ หย่าร้าง
นับถือศาสนา ☐ พุทธ ☐ อิสลาม ☐ คริสต์ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ปวช./ปวส ☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี ☐ ไม่ได้เข้าโรงเรียน ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

2. ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ชื่อหมู่บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....รหัสหมู่บ้าน.....
อาศัยที่บ้านนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.....

3. ครว้เรือนมีผู้อยู่อาศัย รวม.....คน
อยู่ในวัยเรียน รวม.....คน อยู่ในภาคเกษตร รวม.....คน

4. อาชีพหลักของท่าน
☐ เกษตร ☐ นอกภาคเกษตร ระบุ.....
กรณีอาชีพหลักเป็นเกษตร คือ
☐ ทำนา ☐ ทำสวน/ไม้ยืนต้น ☐ ทำไร่ ☐ ปลูกผัก ☐ เลี้ยงสัตว์
☐ ประมง ☐ รับจ้างทางการเกษตร ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

5. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนหรือไม่ ☐ ไม่เป็น ☐ เป็น
กรณีที่เป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
☐ กลุ่มอาชีพ ไร่นาสวนผสม
☐ กลุ่มออมทรัพย์ ☐ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน ☐ กลุ่มฌาปนกิจ
☐ กลุ่มสตรี ☐ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ☐ กลุ่มจัดการป่าไม้/อนุรักษ์ป่าไม้/ไฟป่า ฯลฯ
☐ กลุ่มอื่น ๆ โปรดระบุชื่อกลุ่ม

6. ท่านมีตำแหน่งในชุมชนหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี
กรณีที่มีตำแหน่ง ท่านมีตำแหน่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
☐ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ☐ หัวหน้ากลุ่มอาชีพ ☐ หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ
☐ หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์ ☐ หัวหน้ากลุ่มจัดการทรัพยากร ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 การผลิต รายได้ และการออม

7. ท่านทำการเกษตรในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ เกษตรเชิงเดี่ยว	☐ เกษตรผสมผสาน	☐ ทฤษฎีใหม่
☐ สวนผัก	☐ เกษตรอินทรีย์	☐ เกษตรปลอดสารพิษ
☐ เกษตร GAP	☐ เกษตรธรรมชาติ	☐ วนเกษตร
☐ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์	☐ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ	☐ อื่น ๆ ระบุ

8. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (ปี))

ที่มาของรายได้	รายได้ (บาท/ปี)
เกษตร	
รับจ้างทางการเกษตร	
รับจ้างทั่วไป	
ธุรกิจ/ค้าขาย	
รับเงินเดือนประจำ(ข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน)	
รายได้จากลูก/ญาติให้	
สวัสดิการของรัฐ (บัตรผู้สูงอายุ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ อื่น ๆ ระบุ.....)	
อื่น ๆ ระบุ	

9. รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยประมาณเดือนละ บาท

10. ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีการลงทุนทางเกษตรที่สำคัญหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี

กรณีมีการลงทุนด้านการเกษตร ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ซื้อที่ดินทำเกษตร	☐ ซื้อเครื่องจักรการเกษตร	☐ ขุด/หาแหล่งน้ำ
☐ ทำโรงเรือนการเกษตร	☐ ปรับปรุงแปลงเกษตร	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

รายจ่ายที่ใช้ในการลงทุนทางเกษตรในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งสิ้นประมาณ บาท

11. ในรอบปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีรายได้และรายจ่ายมากน้อยอย่างไร

- ☐ รายได้มากกว่ารายจ่าย ☐ รายได้น้อยกว่ารายจ่าย ☐ รายได้พอๆ กับรายจ่าย

12. ปัจจุบันครัวเรือนของท่านมีหนี้สินหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี ที่มาของแหล่งเงินกู้.....

กรณีที่หนี้สินในรอบปีที่ผ่านมาหนี้สินมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

- ☐ เพิ่มขึ้น เนื่องจาก
- ☐ ลดลง เนื่องจาก
- ☐ ไม่เปลี่ยนแปลง

13. ครัวเรือนมีเงินออมหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี

กรณีที่เงินออมในรอบปีที่ผ่านมาเงินออมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

- ☐ เพิ่มขึ้น ☐ ลดลง ☐ ไม่เปลี่ยนแปลง

14. ครัวเรือนมีการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่

- ☐ ไม่มี ☐ มี

ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากโครงการ

15. ท่านได้รับประโยชน์จากโครงการในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ใช้น้ำเพาะปลูก	☐ ใช้น้ำอุปโภคบริโภค	☐ ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์
☐ ใช้น้ำทำประมง	☐ ช่วยป้องกันน้ำท่วม	☐ เข้ารับการอบรม
☐ รับปัจจัยการผลิต	☐ การตลาด	☐ สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น
☐ มีการรวมกลุ่มอาชีพ	☐ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน	☐ เกิดความสามัคคีในชุมชน
☐ การส่งเสริม/แนะนำจากเจ้าหน้าที่		☐ อื่น ๆ ระบุ.....

16. โครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านในบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ รายได้เพิ่มขึ้น	☐ คุณภาพชีวิตดีขึ้น	☐ สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น
☐ ความรู้เพิ่มขึ้น	☐ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น	☐ ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น
☐ มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น		☐ ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น
☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
☐ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		

17. ในรอบปีที่ผ่านมามีปัญหาในการใช้ประโยชน์จากโครงการหรือไม่ ☐ ไม่มี ☐ มี

กรณีที่ปัญหานั้น มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ภัยแล้ง	☐ น้ำท่วม	☐ ภัยธรรมชาติ
☐ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด	☐ โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด	
☐ เกษตรกร/ประชาชนขาดความร่วมมือดูแลโครงการ	☐ เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา	
☐ อื่น ๆ ระบุ....		

18. ปัจจุบันใช้แหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภคจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	☐ คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	☐ น้ำประปา/ซื้อน้ำ
☐ โครงการชลประทาน	☐ น้ำฝน	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

19. แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร **ก่อน**มีโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง ☐ คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ ☐ น้ำประปา/ซื้อน้ำ
☐ โครงการชลประทาน ☐ น้ำฝน ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

20. แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร **หลัง**มีโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ☐ บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง ☐ คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ ☐ น้ำประปา/ซื้อน้ำ
☐ โครงการชลประทาน ☐ น้ำฝน ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

21. ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร

ก่อน มีโครงการ	ฤดูฝน	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
	ฤดูแล้ง	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
หลัง มีโครงการ	ฤดูฝน	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
	ฤดูแล้ง	☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจ

22. ท่านมีส่วนร่วมกับโครงการในกิจกรรมใดบ้าง

การมีส่วนร่วม	มี	ไม่มี
1. การร่วมร้องขอให้มีโครงการ		
2. การยินยอมมอบที่ดิน/ทรัพย์สิน/สนับสนุนเงินหรืออื่น ๆ ให้โครงการ		
3. มีส่วนร่วมระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการ		
4. มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ		
5. มีส่วนร่วมตั้งกลุ่มการใช้ประโยชน์โครงการ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/กลุ่มอื่น ๆ ระบุ.....)		
6. ร่วมวางแผนการใช้ประโยชน์โครงการ (แผนเพาะปลูก/แผนส่งน้ำ/แผนดูแลรักษาโครงการ/แผนอื่น ๆ ระบุ.....)		
7. ร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ		

23. ท่านมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เป็นโครงการที่จำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน					
2. เป็นโครงการที่มีการบริหารจัดการตอบสนองความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน					
3. เป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิต เกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น					
4. เป็นโครงการที่เกษตรกร/ประชาชน ในพื้นที่มีส่วนร่วม					
5. เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง					
6. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการ					

24. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการฯ ในอนาคต

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

.....

.....

ขอบคุณอย่างสูง

คู่มือลงรหัสแบบสำรวจโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป			
v1	1	รหัสโครงการ	1-xxxx
v2		รหัสแบบสำรวจ	1-xxxx
v3		เพศ	1 = ชาย 2 = หญิง
v4		ปีที่เกิด	ใส่ปี พ.ศ. xxxx
v5		สถานภาพ	1 = โสด 2 = สมรส 3 = หม้าย 4 = หย่าร้าง
v6		ศาสนา	1 = พุทธ 2 = อิสลาม 3 = คริสต์ 4 = อื่น ๆ
v7		การศึกษา	1 = ประถมศึกษา 2 = มัธยมศึกษา 3 = ปวช.ปวส. 4 = ปริญญาตรี 5 = สูงกว่าปริญญาตรี 6 = ไม่ได้เข้าโรงเรียน 7 = อื่นๆ ระบุ 9 = ไม่ตอบ
v8	2	อาศัยมาตั้งแต่ปี พ.ศ.	ใส่ปี พ.ศ. xxxx
v9	3	ผู้อาศัย	จำนวน คน
v10		วัยเรียน	จำนวน คน
v11		ภาคเกษตร	จำนวน คน
v12	4	อาชีพหลัก	1 = เกษตร 2 = รับจ้าง (นอกภาคเกษตร) 3 = ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4 = พนักงานบริษัท 5 = ค้าขาย 6 = หัตถกรรม (จักสาน) 7 = อื่น ๆ ระบุ.....
v13		อาชีพหลักภาคเกษตร	
v14		ทำนา	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v15		ทำสวน/ไม้ผล	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v16		ทำไร่	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v17		ปลูกผัก	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v18		เลี้ยงสัตว์	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v19		ประมง	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v20		รับจ้างทางการเกษตร	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v21		อื่นๆ	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
		ระบุ	ใส่ข้อความ

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
v22	5	การเป็นกลุ่มสมาชิกในชุมชน	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v23		กลุ่มอาชีพ ระบุ.....	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v24		กลุ่มออมทรัพย์	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v25		กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v26		กลุ่มฌาปนกิจ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v27		กลุ่มสตรี	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v28		กลุ่มผู้ใช้น้ำ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v29		กลุ่มจัดการป่าไม้/อนุรักษ์ป่า ฯลฯ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v30		กลุ่มอื่นๆ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v31		กลุ่มอื่นๆ ระบุ.....	ใส่ข้อความ
v32	6	ตำแหน่งในชุมชน	0 = ไม่มี 1 = มี
v33		กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v34		หัวหน้ากลุ่มอาชีพ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v35		หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v36		หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v37		หัวหน้ากลุ่มจัดการทรัพยากร	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v38		อื่นๆ	0 = ไม่เป็น 1 = เป็น
v39		อื่นๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
ส่วนที่ 2 การผลิต รายได้ การออม			
v40	7	ลักษณะการเกษตร	
v41		เกษตรเชิงเดี่ยว	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v42		เกษตรผสมผสาน	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v43		ทฤษฎีใหม่	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v44		สวนผัก	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v45		เกษตรอินทรีย์	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v46		เกษตรปลอดสารพิษ	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v47		เกษตร GAP	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v48		เกษตรธรรมชาติ	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v49		วนเกษตร	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v50		ฟาร์มเลี้ยงสัตว์	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v51		ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
v52		อื่นๆ	0 = ไม่ทำ 1 = ทำ
	อื่น ๆ ระบุ	ใส่ข้อความ	

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
v53	8	รายได้ของครัวเรือนปี.....	ใส่ปี พ.ศ. xxxx
			กรณีไม่ใส่รายได้ ให้ใส่ 9 ตั้งแต่ v53-v62
v54		รายได้รวม	จำนวน บาท
v55		เกษตร	จำนวน บาท
v56		รับจ้างทางการเกษตร	จำนวน บาท
v57		รับจ้างทั่วไป	จำนวน บาท
v58		ธุรกิจ/ค้าขาย	จำนวน บาท
v59		ข้าราชการ/พนักงานบริษัท	จำนวน บาท
v60		ลูกให้/ญาติให้	จำนวน บาท
v61		สวัสดิการของรัฐ	จำนวน บาท
v62		อื่นๆ ระบุ	จำนวน บาท
v63			ใส่ข้อความ
v64	9	รายจ่ายของครัวเรือน/เดือน	จำนวน บาท
v65	10	การลงทุนทางการเกษตร	0 = ไม่มี 1 = มี
v66		ซื้อที่ดินทำเกษตร	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v67		ซื้อเครื่องจักรการเกษตร	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v68		ชุด/หาแหล่งน้ำ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v69		ทำโรงเรือนการเกษตร	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v70		ปรับปรุงแปลงเกษตร	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v71		อื่นๆ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v72		อื่นๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v73	11	การลงทุนการเกษตรในรอบ 2 ปี	จำนวน บาท
			ถ้าไม่ใส่จำนวนเงินให้ใส่ 9
v74		รายได้และรายจ่ายมากน้อยเพียงใด	1 = รายได้มากกว่ารายจ่าย 2 = รายได้น้อยกว่ารายจ่าย 3 = รายได้พอๆ กับรายจ่าย 9 = ไม่ตอบ
v75	12	หนี้สิน	0 = ไม่มี 1 = มี
v76		ที่มาของแหล่งเงินกู้	1 = ธกส. 2 = กองทุนหมู่บ้าน 3 = ธนาคารพาณิชย์ 4 = นายทุนใน/นอกหมู่บ้าน 5 = เพื่อนบ้าน 6 = อื่น ๆ 9 = ไม่ตอบ

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
v77	13	การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน เพิ่มขึ้น ถ้าไม่ระบุ ใส่ 8	ระบุเหตุผล
v78		ลดลง ถ้าไม่ระบุ ใส่ 8	ระบุเหตุผล
v79		ไม่เปลี่ยนแปลง	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่ 9 = ไม่ตอบ
v80		เงินออม	0 = ไม่มี 1 = มี
v81		การเปลี่ยนแปลง	1 = เพิ่มขึ้น 2 = ลดลง 3 = ไม่เปลี่ยนแปลง 9 = ไม่ตอบ
v82	14	บัญชีครัวเรือน	0 = ไม่มี 1 = มี 9 = ไม่ตอบ
ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากโครงการ			
v83	15	การได้รับประโยชน์จากโครงการ ใช้น้ำเพาะปลูก	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v84		ใช้น้ำอุปโภคบริโภค	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v85		ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v86		ใช้น้ำทำประมง	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v87		ช่วยป้องกันน้ำท่วม	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v88		เข้ารับการอบรม	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v89		รับปัจจัยการผลิต	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v90		การตลาด	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v91		สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v92		มีการร่วมกลุ่มอาชีพ	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v93		สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v94		เกิดความสามัคคีในชุมชน	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v95		การส่งเสริม/แนะนำจากเจ้าหน้าที่	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v96		อื่น ๆ	0 = ไม่ได้ 1 = ได้
v97		อื่นๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v98	16	การเปลี่ยนแปลง รายได้เพิ่มขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v99		คุณภาพชีวิตดีขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v100		สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v101		ความรู้เพิ่มขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v102		สิ่งแวดล้อมดีขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v103		ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v104		มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพ	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v105		ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v106		อื่นๆ	0 = ไม่เปลี่ยน 1 = เปลี่ยน
v107		อื่นๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v108		ไม่เปลี่ยนแปลง	0 = เปลี่ยน 1 = ไม่เปลี่ยน

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
v109	17	ปัญหาในการใช้ประโยชน์	0 = ไม่มี 1 = มี
v110		ภัยแล้ง	0 = ไม่มี 1 = มี
v111		น้ำท่วม	0 = ไม่มี 1 = มี
v112		ภัยธรรมชาติ	0 = ไม่มี 1 = มี
v113		อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด	0 = ไม่มี 1 = มี
v114		โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด	0 = ไม่มี 1 = มี
v115		เกษตรกร/ประชาชนขาดความร่วมมือ	0 = ไม่มี 1 = มี
v116		เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา	0 = ไม่มี 1 = มี
v117		อื่นๆ	0 = ไม่มี 1 = มี
v118		อื่น ๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v119	18	แหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค	
v120		บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v121		คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v122		น้ำประปา/ซื้อน้ำ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v123		โครงการชลประทาน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v124		น้ำฝน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v125		อื่นๆ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
		อื่น ๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v126	19	แหล่งน้ำเพาะปลูกก่อนมีโครงการ	
v127		บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v128		คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v129		น้ำประปา/ซื้อน้ำ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v130		โครงการชลประทาน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v131		น้ำฝน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v132		อื่นๆ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
		อื่น ๆ ระบุ	ใส่ข้อความ
v133	20	แหล่งน้ำเพาะปลูกหลังมีโครงการ	
v134		บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v135		คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v136		น้ำประปา/ซื้อน้ำ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v137		โครงการชลประทาน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v138		น้ำฝน	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v139		อื่นๆ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
		อื่น ๆ ระบุ	ใส่ข้อความ

ตัวแปร	ข้อที่	ชื่อ	รหัส
v140	21	ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก ก่อน มีโครงการ ฤดูฝน	0 = ไม่เพียงพอ 1 = เพียงพอ 9 = ไม่ตอบ
v141		ก่อน มีโครงการ ฤดูแล้ง	0 = ไม่เพียงพอ 1 = เพียงพอ 9 = ไม่ตอบ
v142		หลัง มีโครงการ ฤดูฝน	0 = ไม่เพียงพอ 1 = เพียงพอ 9 = ไม่ตอบ
v143		หลัง มีโครงการ ฤดูแล้ง	0 = ไม่เพียงพอ 1 = เพียงพอ 9 = ไม่ตอบ
ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากโครงการ			
v144	22	การมีส่วนร่วมโครงการในกิจกรรม	
v145		การร่วมร้องขอให้มีโครงการ สนับสนุนเงินหรืออื่น ๆ ให้ โครงการ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v146		มีส่วนร่วมระหว่างดำเนินการ ก่อสร้างโครงการ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v147		มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v148		ประโยชน์โครงการ (กลุ่มผู้ใช้ น้ำ/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ/กลุ่มอื่น ๆ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v149		โครงการ (แผนเพาะปลูก/แผน ส่งน้ำ/แผนดูแลรักษาโครงการ/	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
v150		ร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ	0 = ไม่ใช่ 1 = ใช่
		23 ความพึงพอใจต่อโครงการ	ใส่คะแนน 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด
v151		ตามความต้องการของ เกษตรกร/ประชาชน เป็นโครงการที่มีการบริหาร จัดการตอบสนองความต้องการ	
v152		ของเกษตรกร/ประชาชน เป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิต เกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น	
v153		เป็นโครงการที่เกษตรกร/ ประชาชน ในพื้นที่มีส่วนร่วม	
v154		เป็นโครงการที่สามารถใช้ ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง	
v155			
v156			
v157	24	ข้อเสนอแนะ	ใส่ข้อความ

ขั้นตอนในการจัดทำ ดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน

1. ขั้นตอนการจัดทำ

ในการดำเนินงานเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืนนั้น มีการดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- ทบทวนดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน
- พัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทบทวนดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน
- การสร้างแบบสอบถาม
- การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการทำ IOC (Item Objective Congruence) และการหาค่าน้ำหนัก (weighting) ของดัชนีชี้วัดการหาคุณภาพของเครื่องมือ
- การทดสอบการใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)
- วิเคราะห์ ประมวลผล และสรุปผล

2. รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนมีการดำเนินงานดังนี้

2.1 ทบทวนดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน

ดำเนินการในการพัฒนารอบแนวคิดจากหลักการต่าง ๆ ประกอบด้วย

(1) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานให้แก่คนไทยทั้งประเทศ นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ โดยเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้ความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดี กล่าวคือ ตั้งตัวให้มีความพอมีพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็ว แต่เพียงพออย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไป โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง 5 ประการ คือ 1) ด้านจิตใจ ทำตนให้เป็นพึ่งของตนเอง มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์รวมเป็นที่ตั้ง 2) ด้านสังคม แต่ละสังคมต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรงเป็นอิสระ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่า โดยให้ยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด 4) ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วเทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง และ 5) ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มี การมุ่งที่การลดค่าใช้จ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือจะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็นสำคัญ และยึดหลักพอมีพอกินพอใช้และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2560; อำพล เสนาณรงค์, 2558) และประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

ซึ่งมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

2. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

รูปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2560)

(2) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

การพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ แนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลดทอนความสามารถในการตอบสนองความต้องการของคนรุ่นหลัง ประกอบด้วย ประเด็นสำคัญ 3 ประการคือการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงอีกหนึ่งมิติสำคัญของประเทศไทยที่ควรนำไปวิเคราะห์ด้วยคือด้านวัฒนธรรม ซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนที่แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน รวมถึงประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 5 มิติ 17 เป้าหมาย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) ดังต่อไปนี้

1. มิติที่ 1 มิติการพัฒนาคอน ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 1 จัดความยากจน

เป้าหมายที่ 2 จัดความหิวโหย

เป้าหมายที่ 3 สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ

เป้าหมายที่ 5 ความเท่าเทียมทางเพศ

2. มิติที่ 2 มิติสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 6 น้ำสะอาดและการสุขาภิบาล

เป้าหมายที่ 12 การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายที่ 14 ทรัพยากรทางทะเล

เป้าหมายที่ 15 ระบบนิเวศบนบก

3. มิติที่ 3 มิติเศรษฐกิจและความมั่นคง ประกอบด้วย
 - เป้าหมายที่ 7 พลังงานสะอาดที่เข้าถึงได้
 - เป้าหมายที่ 8 งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ
 - เป้าหมายที่ 9 โครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และนวัตกรรม
 - เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำ
 - เป้าหมายที่ 11 เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน
4. มิติที่ 4 มิติสันติภาพและความยุติธรรม ประกอบด้วย
 - เป้าหมายที่ 16 ความสงบสุข ยุติธรรม และสถาบันเข้มแข็ง
5. มิติที่ 5 มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ประกอบด้วย
 - เป้าหมายที่ 17 ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

รูปเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

(3) **หลักการชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืน ของระบบ เกษตรกรรมและอาหาร (Sustainability Assessment of Food and Agricultural System: SAFA)**

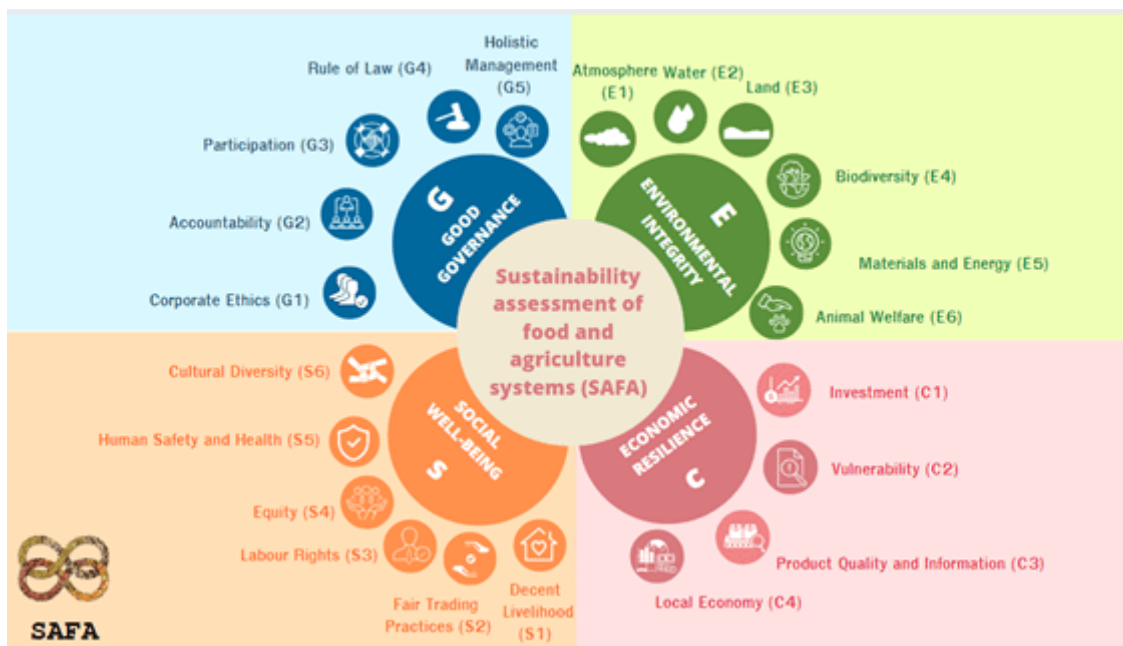
หลักการชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืน ของระบบ เกษตรกรรมและอาหาร (Sustainability Assessment of Food and Agricultural System: SAFA) พัฒนาขึ้น โดยองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) เพื่อเป็น เครื่องมือในการประเมินสำหรับผู้ประกอบการหรือผู้ผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย และการตลาด รวมไปถึง การเสริมสร้างความเข้มแข็ง การจัดการจุดอ่อน และการติดตามความก้าวหน้าของการผลิต โดยผลการประเมิน จะแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของหลักการความยั่งยืนภายในห่วงโซ่คุณค่าและแนวปฏิบัติที่ดี

การประเมินมีกรอบแนวคิดภายในองค์ประกอบหลัก 4 มิติคือ 1) ธรรมาภิบาล (Good governance) 2) ความมั่นคงสิ่งแวดล้อม (Environmental integrity) 3) การรับมือด้านเศรษฐกิจ (Economic resilience) และ 4) ความเป็นอยู่ที่ดีหรือความผาสุกของสังคม (Social well-being) โดยในแต่ละมิติมีรื้อม ดังต่อไปนี้

ตารางแสดง มิติ และเป้าหมาย การประเมินความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืน ของระบบ เกษตรกรรมและอาหาร (Sustainability Assessment of Food and Agricultural System: SAFA)

มิติ	เป้าหมาย
ธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance)	G1 จริยธรรมองค์กร (Corporate Ethics)
	G2 ความรับผิดชอบ (Accountability)
	G3 การเข้าร่วม (Participation)
	G4 หลักนิติธรรม (Rule of Law)
	G5 การจัดการแบบองค์รวม (Holistic Management)
ความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อม (Environmental Integrity)	E1 บรรยากาศ (Atmosphere)
	E2 น้ำ (Water)
	E3 แผ่นดิน (Land)
	E4 ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity)
	E5 วัสดุและพลังงาน (Materials and Energy)
	E6 สวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare)

มิติ	เป้าหมาย
ความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจ (Economic Resilience)	C1 การลงทุน (Investment)
	C2 ช่องโหว่ (Vulnerability)
	C3 คุณภาพและข้อมูลผลิตภัณฑ์ (Product Quality and Information)
	C4 เศรษฐกิจท้องถิ่น (Local Economy)
ความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคม (Social Well-being)	S1 การดำรงชีวิตที่ดี (Decent Livelihood)
	S2 แนวปฏิบัติทางการค้าที่เป็นธรรม (Fair Trading Practices)
	S3 สิทธิแรงงาน (Labour Rights)
	S4 ความเที่ยม (Equity)
	S5 สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยมนุษย์ (Human Safety and Health)
	S6 ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity)

รูปการประเมินความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืน ของระบบเกษตรกรรมและอาหาร
(Sustainability Assessment of Food and Agricultural System: SAFA)

(4) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เป็นองค์การระหว่างประเทศที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2503 ปัจจุบันมีสมาชิก 35 ประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็น ประเทศที่พัฒนาแล้วในยุโรปและอเมริกาเหนือ ภารกิจหลักของ OECD คือกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการค้าโลก และเป็นเวทีเปรียบเทียบ นโยบาย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ค้นหาวิธีแก้ปัญหาค้นหาวิธีแก้ปัญหาร่วมกัน และประสานงานนโยบายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีการพัฒนาหลักการการวัดความเป็นอยู่ที่ดีและความก้าวหน้า เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ว่าสถิติเศรษฐกิจมหภาค เช่น GDP ไม่สามารถอธิบายถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนทั่วไป ประสบได้จริง ซึ่งการวัดความเป็นอยู่ที่ดีและความก้าวหน้าแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ปัจจุบัน และอนาคต รวม 14 มิติ ดังต่อไปนี้

ตารางแสดง มิติ และเป้าหมาย ขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

มิติ	เป้าหมาย
ความเป็นอยู่ที่ดีในปัจจุบัน (Current Well-being)	รายได้และความมั่งคั่ง (Income and Wealth)
	ที่อยู่อาศัย (Housing)
	งานและคุณภาพงาน (Work and Job Quality)
	สุขภาพ (Health)
	ความรู้และทักษะ (Knowledge and Skills)
	คุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Quality)
	ความเป็นอยู่ที่ดีตามอัตวิสัย (Subjective Well-being)
	ความปลอดภัย (Safety)
	สมดุลชีวิตการทำงาน (Work-Life Balance)
	การเชื่อมต่อทางสังคม (Social Connections)
	ส่วนร่วมของพลเมือง (Civic Engagement)
ทรัพยากรสำหรับความเป็นอยู่ที่ดี ในอนาคต (Resource for Future Well-being)	ทุนทางเศรษฐกิจ (Economic Capital)
	ทุนทางธรรมชาติ (Natural Capital)
	ทุนมนุษย์ (Human Capital)
	ทุนทางสังคม (Social Capital)

รูป องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
(Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)

(5) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นแผนที่พัฒนาขึ้นโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) อันเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ และสาระสำคัญ ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์	สาระสำคัญ
1. ด้านความมั่นคง	มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย มีเอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล
2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	การพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1. ต่อยอดอดีต โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2. ปรับปัจจุบัน เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต 3. สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน
3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

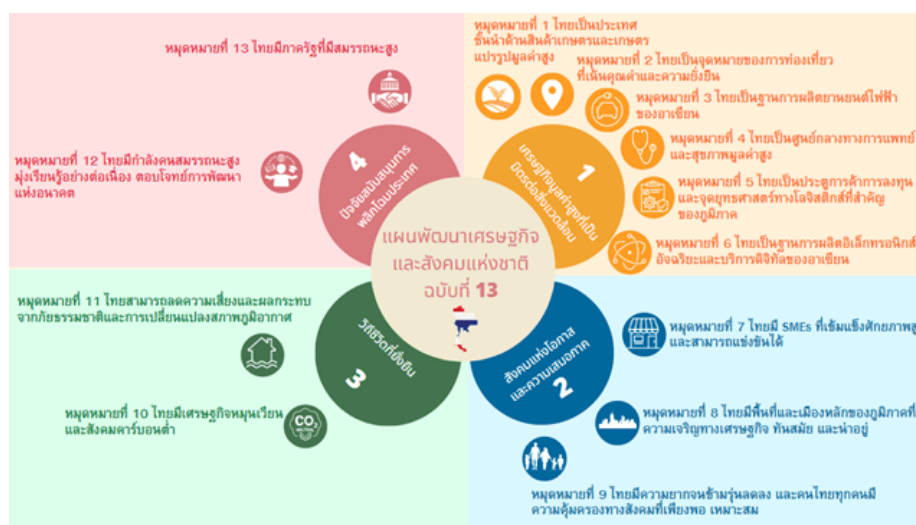
ยุทธศาสตร์	สาระสำคัญ
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดิน ในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง
5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายใน และภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้งสามด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง
6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธ ไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

รูปแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563)

(6) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นแผนที่พัฒนาขึ้นโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. เพื่อเป็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป็นกรอบแผนปฏิบัติการในช่วง 5 ปีที่ 2 ของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ทำหน้าที่เป็นกลไกในการชี้ประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปีและเพื่อผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความเจริญเติบโตที่ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยกำหนดเป็นหมวดหมู่ที่มีลักษณะเชิงบูรณาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งมีทั้งหมด 13 หมวดหมู่ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติดังต่อไปนี้

รูปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

ตารางที่ 2-5 มิติ และหมุดหมาย ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

มิติ	หมุดหมาย
1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)	หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
	หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน
	หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน
	หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ และสุขภาพมูลค่าสูง
	หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
	หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน
2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)	หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็งศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
	หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัย และน่าอยู่
	หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)	หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
	หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)	หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
	หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

(7) ดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ (Water management index: WMI)

ดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ (Water management index: WMI) ถูกพัฒนาขึ้นโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี และตอบสนองเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามสภาพปัญหาในเชิงพื้นที่และสาเหตุของปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง ของแต่ละพื้นที่ สามารถยกระดับการวางแผนแก้ปัญหาด้านน้ำได้ตรงความต้องการของประชาชน รองรับการผลิตและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และยังช่วยคงความสมดุล ของการใช้น้ำ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ และประชาชนที่เกี่ยวข้อง และสามารถใช้ในการวางแผนการเก็บข้อมูลเพื่อการจัดการน้ำในระดับท้องถิ่นได้ดี ในอนาคต โดยแบ่งเป็นทั้งหมด 8 ด้าน หรือ 8 มิติ ได้แก่ 1. ต้นทุนทรัพยากรน้ำ 2. การจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 3. ความมั่นคงของน้ำเพื่อการพัฒนา 4. ความสมดุลของน้ำต้นทุนและการใช้น้ำ 5. การจัดการคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมน้ำ 6. การจัดการภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำ 7. การจัดการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และ 8. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

รูปดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ (Water management index: WMI) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

(8) การประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

การประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน เป็นโครงการที่พัฒนาร่วมกันระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และมหาวิทยาลัยมหิดลเพื่อมุ่งพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับชุมชน โครงการหลวงให้ต้นตัวและปรับตัว ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยลดกิจกรรมการดำรงชีวิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาไปสู่สังคมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ รวมทั้งสร้างขีดความสามารถการบริหารจัดการชุมชน ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและเกิดความยั่งยืนได้ในที่สุด ซึ่งแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ ประกอบด้วย การจัดทำมาตรฐานชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำ การเตรียมความพร้อมให้กับชุมชน เจ้าหน้าที่และหน่วยที่เกี่ยวข้อง โดยการดำเนินกิจกรรม และ

ยกระดับการพัฒนาของชุมชนให้เข้าสู่มาตรฐานนั้นผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน นักวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน 4 มิติการพัฒนา ได้แก่ มิติที่ 1 การทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายมาตรฐานอาหารปลอดภัย มิติที่ 2 การฟื้นฟู อนุรักษ์ป่าไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง มิติที่ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อม และสุขอนามัยชุมชนที่ดี มิติที่ 4 การสนับสนุนชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2-6 มิติ และตัวชี้วัด ของการประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

มิติ	ตัวชี้วัด
มิติที่ 1 การทำเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายมาตรฐานอาหารปลอดภัย	พืช GAP, พืชอินทรีย์, ปุ๋ยอินทรีย์, การฟื้นฟูดิน, ประหยัดน้ำ (พืชหลัก), ประหยัดน้ำ (ข้าว), คุณภาพน้ำเพื่อการเกษตร, ปศุสัตว์ GAP, จักรกลประหยัดพลังงาน
มิติที่ 2 การฟื้นฟู อนุรักษ์ป่าไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง	ป่าชาวบ้าน, พืชท้องถิ่น, ขอบเขตป่า, พืชหายาก, ไม้ริมถนน, ป่าต้นน้ำ
มิติที่ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อม และสุขอนามัยชุมชนที่ดี	บ้านสะอาด, น้ำดื่ม น้ำใช้, ขยะครัวเรือน, ขยะชุมชน, น้ำทิ้งครัวเรือน, คุณภาพน้ำทิ้งครัวเรือน, สิ่งปฏิกูลสัตว์, น้ำทิ้งปศุสัตว์, ประหยัดไฟฟ้า, Hotspot, แนวกันไฟ, ล้าง
มิติที่ 4 การสนับสนุนชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้เอง	องค์กรชุมชน, การตั้งกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง, การขับเคลื่อนกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง, ชุมชนแห่งการเรียนรู้, หมู่บ้านเข้มแข็งต่อต้านยาเสพติด

รูปที่ 2-14 การประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน (มูลนิธิโครงการหลวง, 2555)

(9) **การประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์**

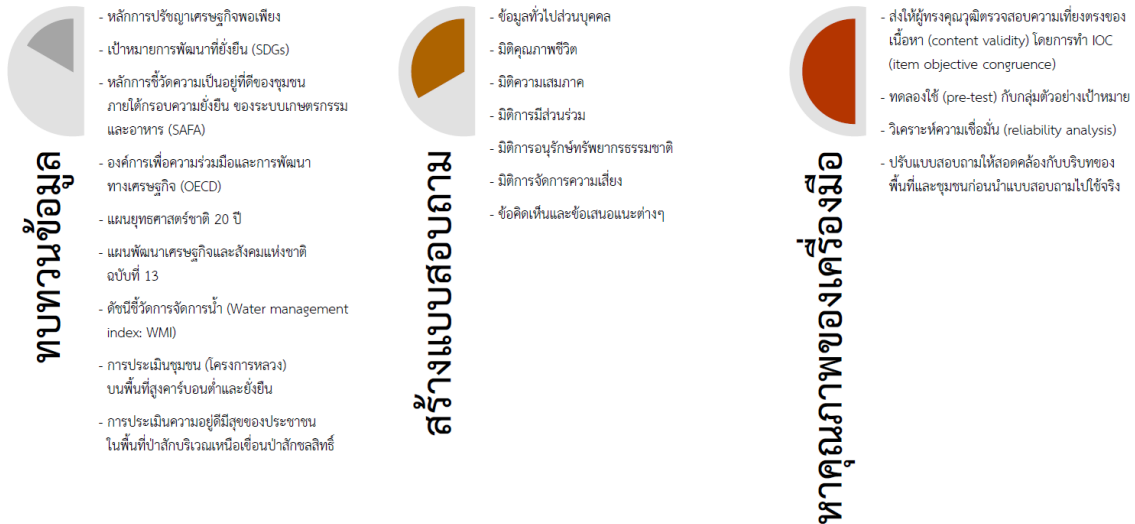
การประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ป่าสัก บริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ตามกรอบความยั่งยืน ได้พัฒนาเครื่องมือในการประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชน (Social well-being) ตามหลักการทั้ง 6 ได้แก่ ได้แก่ 1) การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี 3) ปฏิญญาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs Declaration) 4) หลักการวัดความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน ภายใต้กรอบความยั่งยืนของระบบเกษตรกรรมและอาหาร (Sustainability Assessment of Food and Agricultural System: SAFA) 5) หลักชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) และ 6) หลักการประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน อย่างสอดคล้องกับบริบททางสังคม เพื่อให้เกิดการจัดการอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา อันประกอบด้วยกรอบการประเมิน 5 มิติ ได้แก่ มิติคุณภาพชีวิต มิติความเสมอภาค มิติการมีส่วนร่วม มิติการอนุรักษ์ธรรมชาติ และมิติการจัดการความเสี่ยง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงมิติการประเมิน และเป้าหมาย ของการประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

มิติการประเมิน	เป้าหมาย
คุณภาพชีวิต	มีการดำรงชีวิตที่ดี
ความเสมอภาค	ทุกคนเข้าถึงทรัพยากรน้ำได้อย่างพอเพียงและเป็นธรรม
การมีส่วนร่วม	ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	มีความพอประมาณและความสมดุลผลในการใช้ทรัพยากร ธรรมชาติ โดยมีการนำไปใช้อย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพ
การจัดการความเสี่ยง	มีแนวทางปฏิบัติในการพึ่งพาตนเองให้ มีภูมิคุ้มกันในการเตรียมพร้อม เพื่อจัดการความเปราะบางในการดำรงชีวิต

2.2 พัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทบทวนดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน

ในการพัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทบทวนดัชนีชี้วัดการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน มีการดำเนินการ รายละเอียดดังนี้

รูป การพัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม
การประเมินผลชุมชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

ดำเนินการทบทวนเอกสารงานวิจัย ทฤษฎีและแนวทางจากโครงการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายในระดับชุมชน และอื่น ๆ ตามกรอบการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน โดยพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การศึกษา ได้แก่ 1) หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 3) หลักการชี้วัดความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืน ของระบบเกษตรกรรมและอาหาร (SAFA) 4) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) 5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 6) ดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ (WMI) 7) การประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน และ 8) การประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นแนวทางในการสร้างดัชนีชี้วัดและการวิเคราะห์ผลเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริของการพัฒนาแหล่งน้ำฯ ในการศึกษา (แสดงในรูปที่ 3-2)

รูปที่ 1: ที่มาและความเชื่อมโยงของการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน

หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) เป็นหลักการพัฒนามีสอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งจัดตั้งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ภายในปี พ.ศ. 2573 ดังแสดงในรูปที่ 2-9 เนื่องจากมีเป้าหมายปลายทางที่สอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาและสร้างความสมดุลในมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และมีส่วนที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นในมิติด้านวัฒนธรรม ในขณะที่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการสอดแทรกมิติด้านวัฒนธรรมไว้ในหลายเป้าหมาย และเพิ่มเติมในส่วนของสันติภาพและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา มีปรากฏอยู่ในการประยุกต์ใช้ หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตร (ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2559)

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริด้านชุมชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา ตามกรอบความยั่งยืน จะพัฒนาเครื่องมือในการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน บนหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยไว้ และต่อมาได้ถูกน้อมนำมาเป็นวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ที่ว่า

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ตาม ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี (2561) เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ได้กล่าวถึง การน้อมนำศาสตร์ของพระราชามาเป็นกรอบแนวทางการปฏิรูป (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2561)

ดังที่ทรงรับสั่งอยู่เสมอว่า “น้ำคือชีวิต” โดยทรงตระหนักว่าแหล่งน้ำเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับประเทศ ทรงมีหลักและวิธีการจัดการทรัพยากรน้ำที่สำคัญ คือการพัฒนาแหล่งน้ำจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม ต้องเหมาะสมกับรายละเอียดสภาพภูมิประเทศของแต่ละท้องที่เสมอ รวมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการเข้าไปสร้างปัญหาความเดือดร้อนให้กับคนกลุ่มหนึ่ง โดยสร้างประโยชน์ให้คนอีกกลุ่มหนึ่ง และมุ่งขจัดปัญหาความแห้งแล้ง อันเนื่องมาจากสภาพของป่าไม้ต้นน้ำเสื่อมโทรม และสภาพดินที่เป็นปัญหา ทรงให้ความสำคัญกับโครงการระบบเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทยในพระราชดำริที่เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ได้พัฒนาระบบสารสนเทศ ที่รวบรวมข้อมูลทรัพยากรน้ำจาก 5 หน่วยงาน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ โดยได้ทรงงานติดตามสถานการณ์น้ำจากระบบข้อมูลดังกล่าวด้วยพระองค์เองผ่านเว็บไซต์ทรงงาน weather901 นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อบริหารจัดการน้ำของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันได้น้อมนำแนวพระราชดำริมาขยายผลพัฒนาเป็นคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 35 หน่วยงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

ทรงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ให้เกิดดุลยภาพในทุกมิติ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทรงทราบถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้งของระบบนิเวศน์ของฐานทรัพยากรธรรมชาติอันได้แก่ ทรัพยากรทางบก ประกอบด้วย ป่าไม้ สัตว์ป่า ดินและแร่ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อม และมนุษย์ ที่แยกจากกันไม่ได้ ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2512 ความว่า “... แต่การพัฒนาเช่นนี้ นอกจากจะได้รับผลดีตามความประสงค์ อาจกระทบกระเทือนถึงประโยชน์อย่างอื่น ๆ ด้วยก็ได้ เช่นการสร้างเขื่อนกั้นน้ำเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ อาจทำความเสียหายให้แก่การประมงหรือการเพาะปลูก ก่อความเดือดร้อนแก่ราษฎรที่อยู่ในเขตโครงการนั้นได้และมีตัวอย่างมาแล้ว จำเป็นที่เราจะต้องแก้ไข...” โดยทรงพิจารณาทุกสิ่งอย่างเป็นองค์รวมและเชื่อมโยงเป็นระบบ ดังนั้นแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฉบับนี้ ได้น้อมนำศาสตร์ของพระราชา มาเป็นแนวทางในการจัดทำ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักการทั้งหมดดังที่กล่าวมา และสนับสนุนการนำตัวอย่างความสำเร็จของพื้นที่ ชุมชน หรือองค์กร ที่น้อมนำแนวทางแห่งศาสตร์ของพระราชาไปสู่การปฏิบัติจนเกิดผลสัมฤทธิ์ ให้ขยายผลไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศโดยเร็ว อันจะนำไปสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนวิถีการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ

รูปความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

2.3 การสร้างแบบสอบถาม

ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ซึ่งมีลักษณะคำตอบในลักษณะมาตราวัดลิเคิร์ต (Likert scale) ซึ่งเป็นเครื่องวัดแบบอัตราส่วนการประเมิน (rating scale) 3 ระดับ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งเป็นส่วนข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ส่วนข้อมูลมิติด้านความอยู่ดีมีสุขในด้านต่าง ๆ และส่วนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อการอธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

2.4 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการทำ IOC (Item Objective Congruence) และการหาค่าน้ำหนัก (weighting) ของดัชนีชี้วัดการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในด้านการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และการศึกษาวิชาญด้านการวางแผนจัดการทรัพยากรน้ำในระดับยุทธศาสตร์ชาติ มากกว่า 25 ปี หรือระดับรองศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการทำ IOC (Item objective congruence) ความเหมาะสมในการจัดเรียงลำดับเนื้อหา การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหาต่อกับกลุ่มเป้าหมาย และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในเนื้อหา

2.5 การทดสอบการใช้ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)

นำแบบสอบถามที่แก้แล้วไปทำการทดลองใช้ (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับบริบทและนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability analysis) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบความคงเส้นคงวภายในของเครื่องมือที่ยอมรับได้โดยทั่วไป คือ ต้องมากกว่า 0.800 (David L. Streiner & Norman, 1995) จากนั้นจึงได้ทำการปรับแบบสอบถามให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และชุมชนก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริงได้ดำเนินการโดยใช้แบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน ในการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการฯ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มครัวเรือนในพื้นที่ โดยกำหนดขนาดของตัวอย่างตามตารางของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.0% (Taro Yamane, 1973) นอกจากนั้นจะดำเนินการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก แบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาตัดสินใจของผู้วิจัยด้วยความชำนาญและประสบการณ์ โดยลักษณะของกลุ่มที่เลือกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน และตัวแทนผู้ใช้น้ำ

2.6 วิเคราะห์ ประมวลผล และสรุปผล

การวิเคราะห์ผลดำเนินการโดยการประเมินผลตามเกณฑ์การให้คะแนนในแบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน ที่ได้ทำการสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่โครงการ รวมถึงการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในแต่ละดัชนีชี้วัด ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ โดยนำไปใช้ประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสนองพระราชดำริของการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรมจินดาและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

ผลการศึกษาที่ได้จะนำมาใช้ในการประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน อันเป็นผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริของการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงสถิติ รวมทั้งการใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสนับสนุนในศึกษาความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสู่การการสังเคราะห์ผลองค์รวม (holistic) การดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำนฤปดินทรมจินดาและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามมาตรวจสอบข้อมูลทรงรหัสและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้สอบถาม.....วันที่.....

เริ่มสัมภาษณ์ เวลา..... เสร็จสิ้นเวลา.....

แบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการอ่างเก็บน้ำนฤปดินทราจินดา

แบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงาน

สนองพระราชดำริในพื้นที่ลุ่มน้ำปรางจินบุรี โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1) ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2) มิติคุณภาพชีวิต ส่วนที่ 3) มิติความเสมอภาค ส่วนที่ 4) มิติการมีส่วนร่วม
ส่วนที่ 5) มิติการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนที่ 6) มิติการจัดการความเสี่ยง และส่วนที่ 7) ข้อคิดเห็น
และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

Location ☐ ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ ☐ ยังไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-สกุล อายุ ปี เบอร์ติดต่อ

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่อาศัยด้วยกันในปัจจุบัน คน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ปี

สถานภาพในครัวเรือน ☐ หัวหน้าครอบครัว ☐ สมาชิกในครอบครัว ☐ ผู้อาศัย

ระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือน

☐ ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ☐ ระดับมัธยมศึกษา

☐ ระดับอาชีวศึกษา ☐ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

อาชีพหลัก ☐ เกษตร ☐ เลี้ยงสัตว์ ☐ เจ้าของธุรกิจ ☐ รับจ้าง

☐ รับราชการ ☐ ประมง ☐ อื่นๆ (ระบุ)

อาชีพรอง ☐ ไม่มี ☐ เกษตร ☐ เลี้ยงสัตว์ ☐ เจ้าของธุรกิจ

☐ รับจ้าง ☐ รับราชการ ☐ ประมง ☐ อื่นๆ (ระบุ)

สถานะบ้านพักอาศัย ☐ ของตนเอง/สมาชิกในครอบครัว ☐ เช่าผู้อื่น

สถานะที่ดินทำกิน ☐ ของตนเอง/สมาชิกในครอบครัว ☐ เช่าผู้อื่น

สภาพแวดล้อมของพื้นที่ ที่น่าจะมีผลต่อการเข้าถึงน้ำ และคุณภาพน้ำ เช่น พื้นที่ดอน ที่ลุ่มน้ำท่วม
ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมหรือได้รับผลกระทบจากความเค็มของน้ำ

มิติที่ 1: คุณภาพชีวิต

เป้าหมาย: มีการดำรงชีวิตที่ดี

ดัชนีชี้วัดหลัก 1.1 ความมั่นใจในการดำรงชีวิตในพื้นที่ต่อภาวะน้ำท่วมและน้ำแล้ง

- ดัชนีชี้วัดรอง 1.1.1 ความมั่นใจในการดำรงชีวิตในพื้นที่ต่อภาวะน้ำท่วม/น้ำแล้งเมื่อเทียบกับก่อนจะมีอ่างเก็บน้ำแห่งนี้
 - ☐ มั่นใจน้อย
 - ☐ มั่นใจปานกลาง (ไม่แตกต่าง)
 - ☐ มั่นใจมาก

ดัชนีชี้วัดหลัก 1.2 สมดุลการใช้ชีวิต

- ดัชนีชี้วัดรอง 1.2.1 ได้ประกอบอาชีพที่ยังมีเวลาเข้าร่วมในวิถีวัฒนธรรมและพิธีทางศาสนาของท้องถิ่นได้
 - ☐ มีเวลาให้น้อย
 - ☐ มีเวลาให้ปานกลาง
 - ☐ มีเวลาให้มาก
- ดัชนีชี้วัดรอง 1.2.2 มีวิถีชีวิตประจำวันที่ยังแบ่งปันเวลามาเตรียมอาหารทานเองในครอบครัวได้
 - ☐ มีเวลาให้น้อย
 - ☐ มีเวลาให้ปานกลาง
 - ☐ มีเวลาให้มาก
- ดัชนีชี้วัดรอง 1.2.3 ดำเนินชีวิตที่จัดสรรเวลาทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวและผู้มาเยี่ยมเยียนได้
 - ☐ มีเวลาให้น้อย
 - ☐ มีเวลาให้ปานกลาง
 - ☐ มีเวลาให้มาก

ดัชนีชี้วัดหลัก 1.3 ความปลอดภัยในการใช้ชีวิต

- ดัชนีชี้วัดรอง 1.3.1 ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ครอบครัวของท่านเคยประสบเหตุอาชญากรรมในบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน
 - ☐ ไม่เคยประสบเหตุ/น้อย
 - ☐ ประสบเหตุปานกลาง
 - ☐ ประสบเหตุมาก
 ระบุจำนวนครั้งที่ประสบเหตุ (ถ้าระบุได้) ครั้ง/ปี

ดัชนีชี้วัดหลัก 1.4 รายได้และทรัพย์สินของครัวเรือน

- ดัชนีชี้วัดรอง 1.4.1 การออมในครัวเรือนของท่านอยู่ในระดับใด
 - ☐ มีการออมน้อย
 - ☐ มีการออมปานกลาง
 - ☐ มีการออมมาก
- ดัชนีชี้วัดรอง 1.4.2 รายได้สุทธิของครัวเรือนเมื่อเทียบกับก่อนจะมีอ่างเก็บน้ำแห่งนี้
 - ☐ แตกต่างน้อย
 - ☐ ปานกลาง (ไม่แตกต่าง)
 - ☐ แตกต่างมาก
 ระบุรายได้ (ถ้าระบุได้) บาท/ปี

มิติที่ 2: ความเสมอภาค

เป้าหมาย: ทุกคนเข้าถึงทรัพยากรน้ำได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม

ดัชนีชี้วัดหลัก 2.1 การเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค

- ดัชนีชี้วัดรอง 2.1.1 ได้รับน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค (การดื่ม ประุงอาหาร) อย่างเพียงพอ
 - ☐ เพียงพอน้อย ☐ เพียงพอบานกลาง ☐ เพียงพอมาก
 - แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคในครัวเรือน (การดื่ม ประุงอาหาร) มาจากแหล่งใด (เช่น น้ำฝน น้ำลำธาร ประปาภูเขา น้ำบาดาล ชื่อน้ำขวด ฯลฯ) ระบุ
 - มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อการบริโภค หรือไม่ ?
 - ☐ มี ☐ ไม่มี
 - ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา น้ำเพื่อบริโภค (การดื่ม ประุงอาหาร) เพียงพอหรือเคยขาดแคลน?
 - ☐ เพียงพอ ไม่เคยขาดแคลน
 - ☐ ขาดแคลน ปี ระบุช่วงเดือน/ปี ที่ขาดแคลน
 - ช่วงขาดแคลน ท่านมีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค (การดื่ม ประุงอาหาร) ในครัวเรือนมาจากแหล่งใด (เช่น รกน้ำของการประปา อบต. ฯลฯ) ระบุ
 - ช่วงขาดแคลน เมื่อต้องการน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค ต้องใช้ระยะทางจากบ้านประมาณ ม. หรือ กม. และใช้ระยะเวลาเดินทางจากบ้านประมาณ 'นาที่ หรือ ชม.
- ดัชนีชี้วัดรอง 2.1.2 ได้รับน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค (ใช้ ชัก ล้าง อาบ ฯลฯ) อย่างเพียงพอเพื่อการชำระล้างอย่างถูกสุขอนามัย
 - ☐ เพียงพอน้อย ☐ เพียงพอบานกลาง ☐ เพียงพอมาก
 - แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (ใช้ ชัก ล้าง อาบ ฯลฯ) มาจากแหล่งใด (เช่น น้ำฝน น้ำลำธาร ประปาภูเขา น้ำบาดาล ชื่อน้ำขวด ฯลฯ) ระบุ
 - ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีน้ำเพื่ออุปโภค (ใช้ ชัก ล้าง อาบ ฯลฯ) เพียงพอหรือเคยขาดแคลนหรือไม่
 - ☐ เพียงพอ ไม่เคยขาดแคลน
 - ☐ ขาดแคลน ปี ระบุช่วงเดือน/ปี ที่ขาดแคลน
 - ช่วงขาดแคลน ท่านมีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค (ใช้ ชัก ล้าง อาบ ฯลฯ) ในครัวเรือนมาจากแหล่งใด (เช่น รกน้ำของการประปา อบต. สป ฯลฯ) ระบุ
 - ช่วงขาดแคลน เมื่อต้องการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค ต้องเดินทางระยะทางจากบ้านประมาณ ม. หรือ กม. และใช้ระยะเวลาเดินทางจากบ้านประมาณ 'นาที่ หรือ ชม.

- ดัชนีชี้วัดตรง 2.1.3 เคยมีการไปแจ้งหรือร้องเรียนการถูกเลือกปฏิบัติ ในการได้รับน้ำดื่ม กิน ใช้ ชัก ล้าง หรือน้ำใช้ในการอุปโภค - บริโภค หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

- กรณีมี ท่านได้รับความช่วยเหลือและการจัดการปัญหาที่เหมาะสมอย่างไร

☐ น้อย

☐ ปานกลาง

☐ มาก

ระยะเวลาที่ได้รับความช่วยเหลือและจัดการปัญหาหลังจากแจ้ง วัน/เดือน
กรณีที่ท่านมีปัญหการได้รับน้ำดื่ม กิน ใช้ ชัก ล้าง ท่านคิดว่าจะแจ้งหรือร้องเรียนผ่านใคร
หรือหน่วยงานใด

ดัชนีชี้วัดหลัก 2.2 การเข้าถึงน้ำเพื่อการประกอบอาชีพ

- ดัชนีชี้วัดตรง 2.2.1 ได้รับการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นอย่างเพียงพอ

☐ เพียงพอน้อย

☐ เพียงพอปานกลาง

☐ เพียงพามาก

แหล่งน้ำเพื่อการการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นมาจากแหล่งใด

(เช่น น้ำฝน น้ำลำธาร ประปาภูเขา น้ำบาดาล ฯลฯ)

ระบุ

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีน้ำเพื่อการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นอย่างเพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ ไม่เคยขาดแคลน

☐ ขาดแคลน ปี ระบุช่วงเดือน/ปี ที่ขาดแคลน

ช่วงขาดแคลน ท่านมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นมาจากแหล่งใด

(เช่น รถน้ำของการประปา อบต. ชป. ฯลฯ)

ระบุ

- ดัชนีชี้วัดตรง 2.2.2 เคยมีการไปแจ้งหรือร้องเรียนการถูกเลือกปฏิบัติ ในการได้รับน้ำใช้ในการเกษตร หรือการประกอบอาชีพ หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

- กรณีมี ท่านได้รับความช่วยเหลือและการจัดการปัญหาที่เหมาะสมอย่างไร

☐ น้อย

☐ ปานกลาง

☐ มาก

ระยะเวลาที่ได้รับความช่วยเหลือและจัดการปัญหาหลังจากแจ้ง วัน/เดือน
กรณีที่ท่านมีปัญหการได้รับน้ำใช้ในการเกษตรหรือการประกอบอาชีพ ท่านคิดว่าจะแจ้งหรือ
ร้องเรียนผ่านใครหรือหน่วยงานใด

มิติที่ 3: การมีส่วนร่วม

เป้าหมาย: ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง

ดัชนีชี้วัดหลัก 3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการอ่างเก็บน้ำ

- ดัชนีชี้วัดรอง 3.1.1 ท่านได้รับข้อมูลจากภาครัฐก่อนการสร้างอ่างเก็บน้ำ ในพื้นที่หรือไม่
 - ☐ ไม่มี / มีส่วนร่วมน้อย (ไม่ได้รับข้อมูล)
 - ☐ มีส่วนร่วมปานกลาง (รับทราบข้อมูลจากบุคคลอื่น)
 - ☐ มีส่วนร่วมมาก (รับทราบข้อมูลจากภาครัฐ)
- ดัชนีชี้วัดรอง 3.1.2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสร้างอ่างเก็บน้ำ ในพื้นที่หรือไม่
 - ☐ ไม่มี / มีส่วนร่วมน้อย (ไม่ได้เข้าร่วมประชุม / เข้าร่วมประชุม แต่ไม่ได้แสดงความคิดเห็น)
 - ☐ มีส่วนร่วมปานกลาง (เข้าร่วมประชุม และแสดงความคิดเห็น)
 - ☐ มีส่วนร่วมมาก (เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็น และเป็นคณะกรรมการ)
- ดัชนีชี้วัดรอง 3.1.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการสร้างอ่างเก็บน้ำหรือไม่
 - ☐ ไม่มี / มีส่วนร่วมน้อย (ไม่ได้เข้าร่วมประชุม / เข้าร่วมประชุม แต่ไม่ได้ตัดสินใจ)
 - ☐ มีส่วนร่วมปานกลาง (เข้าร่วมประชุม และร่วมเสนอแนะแนวทาง)
 - ☐ มีส่วนร่วมมาก (เข้าร่วมประชุม ร่วมเสนอแนะแนวทาง และตัดสินใจ)
- ดัชนีชี้วัดรอง 3.1.4 ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการหรือพัฒนาทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่หรือไม่ เช่น การเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ การบำรุงรักษาอาคารชลประทาน การให้ข้อมูล การประสานงาน เป็นต้น
 - ☐ ไม่มี / มีส่วนร่วมน้อย (ไม่ได้เข้าร่วมประชุม / เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการ)
 - ☐ มีส่วนร่วมปานกลาง (เข้าประชุม และมีส่วนร่วมในการจัดการ)
 - ☐ มีส่วนร่วมมาก (เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการจัดการ และเป็นกรรมการ)
- ดัชนีชี้วัดรอง 3.1.5 ท่านได้มีส่วนร่วมในการสรุปประเมินผลในการจัดการทรัพยากรน้ำ (ตามรอบการส่งน้ำ/รอบฤดูการ) ในพื้นที่หรือไม่ เช่น ร่วมลงประชามติในประเด็นสาธารณะเชิงนโยบาย เป็นต้น
 - ☐ ไม่มี / มีส่วนร่วมน้อย (ไม่ได้เข้าร่วมประชุม / เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล)
 - ☐ มีส่วนร่วมปานกลาง (เข้าร่วมประชุม และมีส่วนร่วมในการประเมินผล)
 - ☐ มีส่วนร่วมมาก (เข้าร่วมประชุม มีส่วนร่วมในการประเมินผล และให้ข้อเสนอแนะ/แนวทาง)

ดัชนีชี้วัดหลัก 3.2 ช่องทางหรือโอกาส ในการให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

- ดัชนีชี้วัดรอง 3.2.1 ท่านคิดว่าช่องทางในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

☐ เหมาะสมน้อย ☐ เหมาะสมปานกลาง ☐ เหมาะสมมาก

มิติที่ 4: การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมาย: มีความพอประมาณและความสมเหตุสมผลในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการนำไปใช้อย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพ

ดัชนีชี้วัดหลัก 4.1 การปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

- ดัชนีชี้วัดรอง 4.1.1 ท่านมีการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค อาบ ชัก ล้าง ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ เช่น ขุดบ่อน้ำ มีตุ่มรองน้ำฝน มีการหมุนเวียนน้ำใช้แล้วไปใช้ใหม่ การใช้ฝักบัวอาบน้ำ ฯลฯ

☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก

ระบุวิธีการ

ดัชนีชี้วัดหลัก 4.2 การปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรหรือประกอบอาชีพอื่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

- ดัชนีชี้วัดรอง 4.2.1 ท่านมีการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรหรือประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ สูงสุดหรือไม่ เช่น มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัด การหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การชลประทานแบบหยด แบบฉีดฝอย การทำนาขั้นบันได ฯลฯ เป็นต้น

☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก

ระบุวิธีการ

มิติที่ 5: การจัดการความเสี่ยง

เป้าหมาย: มีแนวทางปฏิบัติในการพึ่งพาตนเองให้ มีภูมิคุ้มกันในการเตรียมพร้อม เพื่อจัดการความเปราะบางในการดำรงชีวิต

ดัชนีชี้วัดหลัก 5.1 การลดความเสี่ยงผลกระทบจากภัยแล้ง

- ดัชนีชี้วัดรอง 5.1.1 ท่านมีการวางแผนจัดการเพื่อลดความเสี่ยงผลกระทบ กรณีขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ในชุมชนของท่านอันอาจเกิดจากสภาพความแห้งแล้ง หรือจากปัญหาคู่คุณภาพน้ำหรือไม่ เช่น ขุดสระเก็บน้ำไว้ใช้หน้าแล้ง บ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น

☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก

ระบุวิธีการ

- น้อย

○ ปานกลาง

○ มาก

ระเบียบวิธีการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

[illegible]

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามนี้เป็นการสอบถามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน โครงการอ่างเก็บน้ำน่านถกดินทรจินดา

แบบประเมินประโยชน์สุขของชุมชนอย่างยั่งยืน โครงการอ่างเก็บน้ำน่านถกดินทรจินดา พัฒนaban หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยประยุกต์กลไกการวัดความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนภายใต้กรอบความยั่งยืนของระบบเกษตรกรรมและอาหาร (SAFA) องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ดัชนีชี้วัดการจัดการน้ำ (WMI) ของประเทศไทย การประเมินชุมชน (โครงการหลวง) บนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน และการประเมินความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ป่าสักบริเวณเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประโยชน์สุขของชุมชนในพื้นที่โครงการและพื้นที่เกี่ยวเนื่องอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นการหาแนวทาง ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปรางจินบุรีที่ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 คุณภาพชีวิต มิติที่ 2 ความเสมอภาค มิติที่ 3 การมีส่วนร่วม มิติที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมิติที่ 5 การจัดการความเสี่ยง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมายถูกลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม กรุณาเติมข้อความลงในหัวข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา					
ความเหมาะสมในการจัดเรียงลำดับเนื้อหา					
เนื้อหาเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย					
ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในเนื้อหา					

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมายถูกลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม กรุณาเติมข้อความลงในหัวข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ประเมินความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
มิติที่ 1 คุณภาพชีวิต			
1.1 ความมั่นใจในการดำรงชีวิตในพื้นที่ต่อภาวะน้ำท่วมและน้ำแล้ง			
1.1.1 ความมั่นใจในการดำรงชีวิตในพื้นที่ต่อภาวะน้ำท่วม/น้ำแล้งเมื่อเทียบกับก่อนจะมีอ่างเก็บน้ำแห่งนี้			
1.2 สมดุลการใช้ชีวิต			
1.2.1 ได้ประกอบอาชีพที่ยังมีเวลาเข้าร่วมในวิถีวัฒนธรรมและพิธีทางศาสนาของท้องถิ่นได้			
1.2.2 มีวิถีชีวิตประจำวันที่ยังแบ่งปันเวลามาเตรียมอาหารทานเองในครอบครัวได้			
1.2.3 ดำเนินชีวิตที่จัดสรรเวลาทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวและผู้มาเยี่ยมเยือนได้			
1.3 ความปลอดภัยในการใช้ชีวิต			
1.3.1 ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ครอบครัวของท่านเคยประสบเหตุอาชญากรรมในบริเวณพื้นที่อยู่อาศัยอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน			
1.4 รายได้และทรัพย์สินของครัวเรือน			
1.4.1 การออมในครัวเรือนของท่านอยู่ในระดับใด			
1.4.2 รายได้สุทธิของครัวเรือนเมื่อเทียบกับก่อนจะมีอ่างเก็บน้ำแห่งนี้			

หมายเหตุ

- + 1 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 1 หมายถึง คำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

ประเมินความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
มิติที่ 2 ความเสมอภาค			
2.1 การเข้าถึงน้ำเพื่อการอุปโภค – บริโภค			
2.1.1 ได้รับน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค (การดื่ม ประุงอาหาร) อย่างเพียงพอ			
2.1.2 ได้รับน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภค (ใช้ ชัก ล้าง อาบ ฯลฯ) อย่างเพียงพอเพื่อการชำระล้างอย่างถูกสุขอนามัย			
2.1.3 เคยมีการไปแจ้งหรือร้องเรียนการถูกเลือกปฏิบัติ ในการได้รับน้ำดื่ม กิน ใช้ ชัก ล้าง หรือน้ำใช้ในการอุปโภค - บริโภค หรือไม่			
2.2 การเข้าถึงน้ำเพื่อการประกอบอาชีพ			
2.2.1 ได้รับการจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรหรือการประกอบอาชีพอื่นอย่างเพียงพอ			
2.2.2 เคยมีการไปแจ้งหรือร้องเรียนการถูกเลือกปฏิบัติ ในการได้รับน้ำใช้ในการเกษตรหรือการประกอบอาชีพ หรือไม่			
มิติที่ 3 การมีส่วนร่วม			
3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดการอ่างเก็บน้ำ			
3.1.1 ท่านได้รับข้อมูลจากภาครัฐก่อนการสร้างอ่างเก็บน้ำ ในพื้นที่หรือไม่			
3.1.2 ท่านได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสร้างอ่างเก็บน้ำ ในพื้นที่หรือไม่			
3.1.3 ท่านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการสร้างอ่างเก็บน้ำหรือไม่			
3.1.4 ท่านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการหรือพัฒนาทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่หรือไม่ เช่น การเป็นสมาชิกกลุ่ม ผู้ใช้น้ำ การบำรุงรักษาอาคารชลประทาน การให้ข้อมูล การประสานงาน เป็นต้น			
3.1.5 ท่านได้มีส่วนร่วมในการสรุปประเมินผลในการจัดการทรัพยากรน้ำ (ตามรอบการส่งน้ำ/รอบฤดูกาล) ในพื้นที่หรือไม่ เช่น ร่วมลงประชามติในประเด็นสาธารณะเชิงนโยบาย เป็นต้น			

หมายเหตุ

- + 1 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 1 หมายถึง คำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

ประเมินความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่สอดคล้อง (-1)
3.2 ช่องทางหรือโอกาส ในการให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ			
3.2.1 ท่านคิดว่าช่องทางในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่			
มิติที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ			
4.1 การปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด			
4.1.1 ท่านมีการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค อาบ ชัก ล้าง ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ เช่น ชุบน้ำ มีตุ่มรองน้ำฝน มีการหมุนเวียนน้ำใช้แล้วไปใช้ใหม่ การใช้ฝักบัวอาบน้ำ ฯลฯ			
4.2 การปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรหรือประกอบอาชีพอื่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุด			
4.2.1 ท่านมีการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรหรือประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ สูงสุดหรือไม่ เช่น มีวิธีการใช้น้ำอย่างประหยัด การหมุนเวียนน้ำกลับมาใช้ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การชลประทานแบบหยด แบบฉีดฝอย การทำนาขั้นบันได ฯลฯ เป็นต้น			
มิติที่ 5 การจัดการความเสี่ยง			
5.1 การลดความเสี่ยงผลกระทบจากภัยแล้ง			
5.1.1 ท่านมีการวางแผนจัดการเพื่อลดความเสี่ยงผลกระทบ กรณีขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ในชุมชนของท่านอันอาจเกิดจากสภาพความแห้งแล้ง หรือจากปัญหาคูณภาพน้ำหรือไม่ เช่น ชุดสระเก็บน้ำไว้ใช้หน้าแล้งบ่อบาดาล บ่อน้ำตื้น			
5.2 การลดความเสี่ยงผลกระทบจากอุทกภัย			
5.2.1 ท่านมีการวางแผนจัดการเพื่อลดความเสี่ยงผลกระทบ กรณีน้ำท่วมในพื้นที่ในชุมชนของท่านอันอาจเกิดจากภัยธรรมชาติหรือไม่ เช่น ชุดร่องน้ำชักน้ำ			

หมายเหตุ

- + 1 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
- 1 หมายถึง คำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มิติที่ 1 คุณภาพชีวิต

.....

.....

.....

มิติที่ 2 ความเสมอภาค

.....

.....

.....

มิติที่ 3 การมีส่วนร่วม

.....

.....

.....

มิติที่ 4 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

.....

.....

.....

มิติที่ 5 การจัดการความเสี่ยง

.....

.....

.....

ผู้ตอบแบบสอบถาม

วันที่